

**Index supellectilis anatomicae, quam Academiae Batavae
quae Leidae est legavit vir clarissimus Johannes Jacobus
Rau, rogatu illustrissimorum et amplissimorum academiae
istius curatorum et urbis consulum**

<https://hdl.handle.net/1874/210868>

8

I N D E X
SUPELLECTILIS
ANATOMICAE

Q U A M
ACADEMIAE BATAVAE QUAE LEIDAE EST
L E G A V I T

V I R C L A R I S S I M U S
JOHANNES JACOBUS RAU,

*ROGATU ILLUSTRISSIMORUM ET AMPLIS-
SIMORUM ACADEMIAE ISTIUS CURA-
TORUM ET URBIS CONSULUM*

C O N F E C T U S A
BERNHARDO SIEGFRIED ALBINO,
QUI ET VITAM EJUS ET CURATIONEM
QUAM CALCULOSIS ADHIBUIT IN-
STRUMENTORUMQUE FIGU-
RAS ADDIDIT.

LUGDUNI BATAVORUM,
HENRICUM MULHOVIUM, Bibliop.
& prostat quoque
FRANCISCUM SCHUYL, Theatri
Anatomici custodem publicum.
MDCCLXXV.

Apud {

ILLUSTRIBUS ET AMPLISSIMIS
ACADEMIAE BATAVAE
QUAE LEIDAE EST
CURATORIBUS

ALBRECHTO NICOLAO
BARONI DE SCHAGEN, TOPARCHAE IN
GAUDRIAN, EQUESTRI ET NOBILIUM
HOLLANDIAE ORDINI ADSCRIPTO, MAGI-
STRORUM RATIONUM COMITATUS HOL-
LANDIAE PRIMO, JUDICII VENATICI AD-
SESSORI, CURATORI AGGERUM VIARUM
ET AQUARUM RHENOLANDIAE, SOCIE-
TATIS INDICAE ORIENTALIS RECTORI,
ETC. ETC.

HERMANNO VANDEN HONERT,
J. U. D. URBIS DORDRACENAE SENATORI
ET CONSULI, AGGERUM ALBLASSERWER-
DENSIUM PRAEFECTO, ETC. ETC.

CORNELIO VAN VALKENBURG,
J. U. D. URBIS HARLEMENSIS SENATORI
ET CONSULARI, AC CUM MAXIME PRAE-
TORI, CURATORI AGGERUM VIARUM ET
AQUARUM RHENOLANDIAE, ETC. ETC.

ET

ET EORUM COLLEGIS
NOBILISSIMIS ET AMPLISSIMIS
URBIS LEIDAE
CONSULIBUS.

JOHANNI VAN DEN BERG, J. U. D.
CONSULUM PRIMO.

YSBRANDO DE BYE, J. U. D.

HENRICO VAN WILLIGEN, J. U. D.

ABRAHAMO HOGENHOECK, J. U. D.

NEC NON

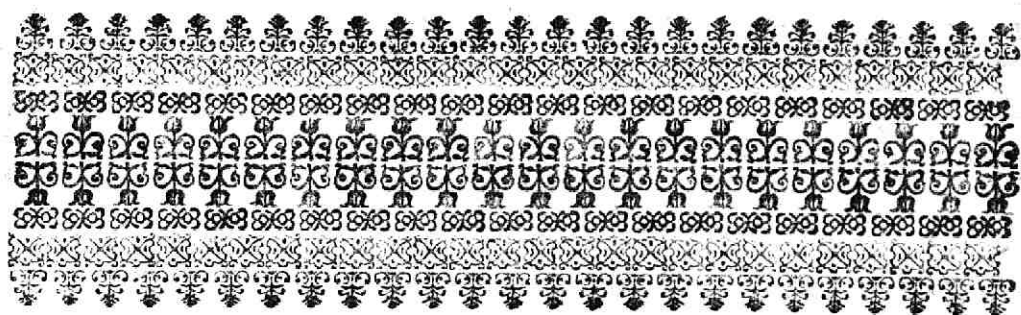
VIRO SPECTATISSIMO

PETRO GYS, J. U. D.
SENATORI ET MODO JUDICI LEIDEN-
SI, CURATT. ET COSS. AB ACTIS.

D. D. D.

B. S. ALBINUS.

LECTORI

S. D.

B. S. ALBINUS.

Lndicem, quem vides Lector benevole, rogatu & auctoritate *Illustrissimi & Amplissimorum Academiae hujus Lugduno-Batavae Curatorum & Urbis Consulum*, emitto, ut publicus peritiae, industriae, & liberalitatis *Ravianae* sit testis; & ut notum simul faciat nostris exterisque, in quorum manus forte perveniet, Thesauro tam singulari *Academiam nostram esse locupletatam*. Ne vero sic solus & plane nudus prodiret, facile ad
* duci

DE CL. RAUII VITA

duci me passus sum, ut in hac praefatione Vitam Clarissimi Viri quoque exponerem, & celebrem curationem, quam calculo vesicae laborantibus tam feliciter adhibuit, breviter enarrarem. Quamvis enim Vitam Ejus satis jam *Pater meus* recensuerit, ea oratione, quam *in Obitum Ejus* habuit; tamen haud molestum plerisque fore credidi, eam hic etiam paucis & simpliciter descriptam legere; praesertim cum nonnulla quoque adjecerim. Quod vero calculosorum curationem addiderim, gratiam me non exiguam à Medicinae & Chirurgiae cultoribus & aestimatoribus initurum satis certo scio, cum quod nulla hodie propter praestantiam suam magis sit celebrata, tum quod, eam ut evulgarem, ab aliquo jam tempore à multis fuerim sollicitatus. Eam autem ipse nulli, quod sciam, aperte umquam explicuit; sed multos passim ad videndum admittere solebat: in quibus mihi quoque esse licuit, toto isto tempore, quo Leidae docuit. Quae tunc vidi, & sedulo notavi, hic accurate recenseo; & quo magis ea faciam perspicua, scopum Ejus etiam exponere, & singulorum, quae faciebat, rationes reddere conor. Quibus si aliquid hanc rem illustraverim, &

si

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

si quid inde in humanum genus utilitatis & commodi redundet; gratias ages eidem *Ratio*, qui eleganti & certiori illa methodo sua hisce observandis & explicandis dedit opportunitatem. Sed ad propositum veniamus, & agamus primo de Vita Ejus.

JOHANNES JACOBUS RAU, *Badensis*, ejus oppiduli, quod in Circulo Suevico est, Patre *Johanne Rau*, vini mercaturam faciente, Matre *Magdalena Muller*, natus est A. AER. C. MDCLXVIII. Hic ineunte adolescentia, ob tenues parentum facultates, non ita ab iis educatus ac institutus est, ut sperare de eo potuissent, talem futurum, qualem nos cognovimus. Accepimus enim, patrem eum anno aetatis suae quarto & decimo Argentoratum in Chirurghi officinam ablegasse, ut opere chirurgico faciundo sese exerceret. Cum exegisset ibi triennium, in patria sua non valuit diutius manere, sed ut ipse sibi, satis jam instructus, pararet ea, quae ad victum suppeditent, à parentibus plane dimissus, & exiguo itineris vitaeque subsidio munitus, longe atque late incepit vagari. Postquam igitur Germaniae partem aliquam pererrasset, tandem Hamburgum venit: ibi navem forte con-

DE CL. RAUII VITA

scendit, eaque advectus est in Norwegiam; ubi Bergae, celebri emporio, Chirurgo *Frauen* dicto servivit. Ejus autem loci vim frigoris quum difficilius sustineret, mox inde navi iterum profectus, Amstelaedamum se contulit: erat enim tunc temporis, ut hodie, inter duo haec emporia, propter mercaturam, frequens admodum navigatio. Amstelaedami primo in nave bellica *Comitis à Benthem* chirurgi locum obtinuit; eaque Hispanias, aliosque portus accessit. Ex quo itinere cum in Belgium rediisset, accidit, ut *Wilhelmus Princeps Auriacus* classe in Britanniam navigare vellet. Cujus navium uni praecerat *Schey*, vice *Archithalassus*. Ei tunc navi chirurgus quoque datus est; & dictae expeditioni interfuit. Sic igitur haecenus erravit incertus, & fere in contubernio fordidissimorum hominum. Quae vero duro hoc vitae genere & cum periculo acquisierat, conservaverat parsimonia. Quod utrum insita quadam frugalitate fecerit, erat enim ad rem paullo attentior; an quod jam tum meditatus secum fuerit iis aliquando uti ad ornandum se augendumque doctrina, difficile est judicare. De eo constat, quod in Hollandiam reversus, facta re, ad bonarum artium omnif-
que

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

que doctrinae sedem Leidam nostram accesserit, ibique studiis, medicis praesertim, operam navaverit. Hic cum animum doctrina factis excoluisset, dein Lutetias Parisiorum se contulit, ut in Anatomicis & Chirurgicis porro se exerceret, quibus maxime studebat. Parisiis Anatomes studio apud optimos magistros operam non modo dedit, sed ipse etiam demortuorum corpora diligenter incidit. Praeceptorem ibi in Anatomicis praesertim habuit fama jam tunc celebrem *Josephum du Verney*, cujus demonstrationibus interfuit: tum & apud *Meryum* nervorum per corpus humanum distributionem vidit. In Chirurgicis quoque, praeterquam quod luxatos articulos restituere à *Mishewio* didicerit, praeterea praestantissimos & veteranos Chirurgos comitatus, artem eos suam in vivis exercentes saepe vidit. Fuerunt autem illi *Petit*, tunc octuagenarius, *Mareschall*, *Roumart*, aliique. Parisiis rediit Leidam, A. MDCXCIV, ubi xxiii. mensis Martii in civium Academicorum numerum iterum receptus, paullo post, xi Maji, dissertationem elegantem, *de ortu & regeneratione dentium*, publice pro gradu Doctoratus defendit, & à *Clarissimo Carolo Drelincurtio* Doctor Medicinae

DE CL. RAUII VITA

creatus est. Tunc vero vitae istius erraticae & vagae pertaesus, Amstelaedamum sibi sedem stabilem certamque delegit, ubi & Anatomem alios docendo, & Medicinam, eam imprimis, quae manuum opera curat, exercendo sua se sustentaret industria. ^(a) Anno igitur MDCXCV. ibi domi suae prima ingenii & dexteritatis experimenta in Anatomicis dedit *cerebri & organorum sensuum corporeorum quinque* in cadaveribus humanis demonstrationibus. Dein sequenti hyeme *organa soni, vocis & loquelae* eodem modo exhibuit. Nec diu latuit. Immo eodem adhuc anno MDCXCVI. in publicum & celebre theatrum eum produxerunt *Nobilissimi & Amplissimi Reipublicae Amstelaedamensis Consules*. Quippe cum ex vulgi fama, & insignium urbis Medicorum testimoniis, studium peritiamque ejus intellexissent, dederunt ei cadavera in Theatro suae urbis Anatomico disseccandi potestatem. Itaque insequentibus annis non intra suos parietes modo, sed in eo etiam loco, varias corporis humani partes demonstravit, & chirurgicas quoque operationes in cadaveribus humanis publice magno applausu exercuit; laudante spectantium corona, & sti-

(a) Vid. Rau resp. ad densenf. Ruyfchii pro septo scroti, in initio.

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

stimulos addente novos. Praeterea suae in curationibus chirurgicis peritiae & dexteritatis specimina quotidie etiam edebat. Venerat forte Amstelaedamum iisdem temporibus *Frater Jacobus de Beaulieu*, ut & ibi, quemadmodum fecerat in Galliis, novam suam calculosos secandi methodum exerceret. Quod & faciebat, impetrata à Magistratu urbano facultate. Istitis operationibus ejus saepius tunc interfuit *Ravius*, methodum ejus damnans & acerrime etiam impugnans. Quod cum minus benigne interpretarentur Magistratus, primo continere se debuit: sed cum mox ipso eventu deprehenderent, vera eum dixisse, ei hanc curam demandarunt. Nec ita multo post *Nobilissimi et Amplissimi Reipublicae Leidensis Consules* suae etiam urbis Lithotomum eum constituerunt. Iis igitur in omnibus cum non minus dexteritate & peritia sua quam felicitate adjuvaretur, & unus maxime floreret, factum est, ut brevi tempore illustraretur. Nam & inquilini & exteri ad eum accedebant, ut Anatomicam & Chirurgiam apud eum discerent. Ad Chirurgicas operationes in tota Hollandia passim adhibebatur; praesertim ad calculosorum sectionem, qua maxime inclaresce-

DE CL. RAUII VITA

rescebat. Rebus sic ad voluntatem ejus fluentibus, accidit, ut magna ad gloriam ejus accessio facta fuerit. Anno enim MDCCV. ad *Illustribus & Amplissimis Academiae hujus Curatoribus & Urbis Consulibus*, ad quos fama Viri pervenerat, rogatus est, ut Leidam venire, & in Theatro Anatomico Academiae publico demonstrationes quasdam anatomicas instituire vellet. Eas partes etiam suscepit, atque in maxima spectantium, & praestantissimorum quoque, omnique doctrina ornatissimorum hominum corona ita implevit, ut eos non spectatores solum habuerit, sed applausores. Decoratus tandem est, quod unum adhuc supererat, summo & amplissimo laborum suorum praemio. Nam postquam mortuus esset *Clarissimus Bidloo*, eum solum dignum judicarunt *Illustres Academiae Lugduno-Batavae Curatores & Urbis Consules*, cui *Medicinam, Anatomem & Chirurgiam* in ea docendi provinciam concrederent. Et licet Amstelaedami cum familiaribus suis viveret bene & libere plane, & facile perspiceret, si Leidam ad docendum migraret, à veteri illa consuetudine, quae naturae vim jam obtinebat, fore recedendum; multaque essent alia, quae subitam istam loci tantamque vitae
mu-

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

mutationem dissuadere viderentur, accepit tamen conditionem. Factum id est A. MDCCXIII. Venit Leidam maxima omnium spe atque expectatione: ibique xxvi. Septembris die dictam Professionem auspicatus est; habita de *Methodo Anatomem docendi & discendi* publica oratione. In eo quoque *Amplissimo Ordine* dein adsecutus est summum gradum honoris & potestatis; gessitque *Rektoratum Academiae* A. MDCCXVIII. Ad Academiam accessit sanus & vegetus; & quamdiu integra valetudine fuit, munere etiam suo functus est diligenter. Quadriennio circiter ante mortem pedem dextrum gravis lapsus laeserat; unde oborti dolores lecto eum aliquot hebdomadas addicebant; quibus sopitis oedema remanebat. Et cum propterea domi se quietum diu continere deberet, perturbari incipiebat valetudo ejus, & malum, quod hypochondriacum vocant Medici, oriri. Biennio ante obitum vertigo multa & frequens perquam molesta esse; quae post annum spatium in levem apoplexiam terminabatur. Qua superata, aurium tinnitus ei gravis esse; febris accedere lenta & diuturna, omni eum nocte affligens, multoque sudore consumens. Sic crescere indies melancholia; ut nec gallo-

* *

rum

DE CL. RAUII VITA

rum hominumve cantus, nec campanarum sonitus, nec alios minimos quosque strepitus ferre posset. Tandem, circiter mensem Julium A. MDCCXIX. delirium melancholicum oriri; quod ad ultima gravissimaque increvit. Donec die xviii. mensis Septembris anni ejusdem, dives fatis, celebris, honoribusque, ultra quam sperare potuisset, ornatus, misere tamen, diem obierit supremum. Sepultus est in Templo Leidensi maximo. Parentavit ei *Bernhardus Albinus*, Pater meus. Heredes testamento fecit *Clarissimum Hermannum Oosterdyk Schacht*, tunc poliatrum & practicum Leidensem exercitatissimum, nunc etiam Medicinae Professore dignissimum, & collegam meum conjunctissimum, quo familiari & medico imprimis usus erat; & *Plurimum Reverendum Gisbertum Ostens*, Medicinae Doctorem, & Remonstrantium apud Amstelaedamenses Pastorem optime merentem, amicum veterem suum. Fuit autem corpore magno & robusto, egregiaque & virili plane forma; vultu severo & torva nonnihil tuente. Fuit animo generoso, prompto & alacri; totus tamen paullo fervidior atque commotior. Caeterum ingeniosus, laboriosus, & attentus; atque gloriae semper cupi-

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

pidissimus; quam non arte, sed aperte palamque meritis suis acquirere studebat. Vixit in caelibatu, parce & sobrie; libere tamen, & cum amicis hilarus. Adulari admodum non poterat, neque sustinere diu simulationem. Itaque nemini facile & diu parcere solebat; sed alios reprehendebat, errores evellere conabatur; in multos vehementius quoque invectus; praesertim si quos in sua arte à vero abesse existimaret. Quod eum non tam carpendi aut laedendi libidine fecisse credimus; quam veritatis asserendae & defendendae studio atque impetu quodam; & quod non prorsus abjecte de se sentiret. Quemadmodum etiam non tam vitio vertendum ei esse videtur, ut multos facere scimus, quod verbis & moribus fuerit asperior; quam admirandum potius, talem adhuc evasisse, qui vitam tam duram & erraticam, & tam ab omni humanitate & urbanitate remotam, egerit in ea aetate, qua flexibiles hominum animos, sicut mollissimam ceram, ad arbitrium fere sociorum, & ut fors tulerit, formari & fingi novimus. De caetero in Anatomicis & Chirurgicis maxime excelluit. Ad Anatomiam discendam *Scriptorum veterum Anatomicorum & recentiorum frequentem*

DE CL. RAUII VITA

lectionem, vivam docentium vocem & informatio-
nem, in dissectione corporum humanorum & bru-
torum manuductionem, & frequentem exercitatio-
nem requiri, scripsit in Oratione. Eam tamen
magis ex corporibus ipsis, quam ex libris Au-
ctorumque figuris petendam esse aperte dicere
solebat. Ad corporis humani fabricam co-
gnosendam ipsa hominum corpora adhibenda
esse; neutiquam vero corpora brutorum: nisi
cum obscura iis forte possent illustrari. Porro
partes omnes, quoad ejus fieri possit, recentes
esse considerandas, & simpliciter demonstnan-
das tales, quales absque ulla mutationis suspi-
cione revera deprehendantur. Ad detegen-
dam latentem earum structuram, artes quidem
varias esse adhibendas; sed tales, quae veram
constructionem nihil quicquam mutatam de-
monstrarent. Quapropter recentia corpora
humana diligenter inprimis perscrutari, & ca-
nales replere, macerare, dissolvere, separare,
flatu extendere, ficcare, aliisque subsidiis uti
solebat. Quamquam artes plerasque non val-
de laudaret & approbaret; immo, quod mu-
tare fere soleant, vituperaret: non sollicitus
adeo quam pulchre & nove pars quaelibet
arte parari posset, sed quam vere talis in cor-
pore

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

pore humano existeret. Quod & palam affirmantem saepe audivimus, & publice ab eo scriptum legimus, in eo praesertim Opusculo, quam vocavit *Defensionem*. Corpora omnium aetatum secuit innumera. Mallei processum longum & gracilem invenit vel restituit. Maxillae inferioris capita non in sinus ossium squamosorum immitti, sed tuberculis, quae ante sinus istos sunt, inniti existimabat: ideoque praesertim interponi lamellam illam cartilagineam utrimque cavam, ut tubera utrimque excipiat, & inter se apte committat. Scroti humani membranam, quam darton vocant, quamque unicam esse, utrique testi communem, septoque divisam, crediderant Anatomici, gemino sacculo ad utrumque colis latus uno, unicuique testi privato involucro, constare; & istos sacculos lata superficie sibi invicem applicari, & leviter connasce; ac propterea septum scroti proprie nullum esse, primus eleganter demonstravit. Caetera, quae forte in Anatomicis vel nova detexit, vel corrigenda censuit, una cum eo interciderunt. In Chirurgicis multae sunt celebres curationes ejus; quarum nonnullas in oratione ipse recenset: ex qua unam, inter caeteras inpri-

DE CL. RAUII VITA

mis mirabilem, & ut talem ab eo proposi-
 tam, libet transcribere. *Historiam inauditam,*
 inquit, *haud ita pridem tamen visam, narrabo.*
Juveni viginti annos nato intestinum ileum per
vulnus, ad regionem inferiorem umbilici cultro in-
fluctum, erumpit, propendens extra ventrem, lon-
gitudine trium ulnarum nostratum, spatio tempo-
ris quatuordecim dierum, aeri longius supra ven-
trem expositum, suppurationem grandem patieba-
tur, unde intestinorum gyri inter se concreti erant,
& cum toto musculorum abdominis vulnere connati;
praelucente Anatome, cognita vulneris influcti natu-
ra, feliciter vulneratum curavimus. Celeberrima
 est curatio quam calculosis adhibuit; quamque
 se in mille quingentis quadraginta septem hominibus
 peregisse in dicta oratione paullo post addit; &
 quam dein etiam saepe & saepius ad mortem us-
 que suam exercuit. Instrumenta quaedam Chirur-
 gica multum correxit; ea inprimis, quibus ad
 calculosorum curationem usus est: dein & *Bar-*
tischii instrumentum, pro auferenda palpebrae
 superioris relaxatae parte; quo commodius,
 citius, tutius & accuratius, id efficeretur:
 aliud etiam pro uvula relaxata, si opus fuerit,
 abscindenda. Praeter *Orationem de methodo*
Anatomen docendi & discendi, quam in vulgus
 exire

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

exire passus est, habemus *Epistolam ejus de Inventoribus septi scroti*, qua id à septem Auctoribus animadversum fuisse, productis eorum verbis probat: dein *Responsionem ad defensionem F. Ruyschii pro septo scroti*; qua praeter ea, quae scribit de se, & de lite Anatomica, quam cum *Clar. Ruyschio* habuit, instrumentum *Bartischii* à se correctum describit, & novam à se detectam scroti humani constructionem tradit. Atque haec haecenus. Pergamus ad exponendam curationem, quam calculosis adhibuit.

Quod primo in Hollandia calculosos curaverit, plane ut Parisiis didicerat, urethram in perinaeo incidendo, apparatu, ut vocant, magno, certi sunt gravissimique testes. Constat etiam, quod *Fratrem Jacobum* operantem non solum viderit, sed & quod mortuorum ab operatione ejus corpora aliquoties fuerit perscrutatus. Deinde autem methodo nova sua semper est usus, qua eundem, quem Monachus ille, locum incidit. Propositum in hac operatione erat, non cervicem vesicae incidere, ut primo fecerant, nec urethram, ut eo tempore plerique solebant; sed vesicam ipsam, proxime cervicem ejus, à latere, nonnihil inferiora & posteriora versus. Quae quidem
vesi-

DE CL. RAUII VITA

vesicae sectio periculofior per fe multum effe non poterat, quam vel cervicis, vel urethrae. Et cum fic urethra & cervix integra manerent, & neque instrumenta introducendo & vi magna diducendo, neque etiam calculum, magnum faepe & scabrum asperumque, violenter & crudeliter plane extrahendo, viae hae necessario angustae, partesque tenerrimae, laederentur; & multa, quae haec confequi fere folent, maximaque mala praecaverentur, longe vulgaribus antecellere videbatur. At cum vesicae haec regio non pateat, fed penitus recondita fit, perdifficilem quoque habebat accessum. Accedere autem instrumenta ad eam tantum poterant, si aegro supino, genibus ejus erectis, femoribus flexis modiceque diductis, cutis ad latus ani incideretur, & dein per eam plagam, oblique interiora & nonnihil superiora versus, culter ad dictam vesicae regionem adigeretur, & vulneratâ eo vesicâ, porro per factam viam forceps introduceretur, eaque prehensus calculus extraheretur. Et modo haec recte peragerentur, nulla hic reposita erat pars adeo princeps, ut magnopere obstaret. Sed difficilem & periculofam reddebant hanc operam cum discindendorum crassities magna,
tum

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

tum quoque partium nobilium, & quae laedi nullo modo debebant, vicinitas. Nam si Chirurgus vel profundius, quam par sit, cultrum adigeret, vel & scindendo de recta via deflecteret, periculum erat, ne aut vesicae oppositum latus quoque pertunderetur, aut rectum intestinum seminalesque vesiculae laederentur, aut ureter, colis erector, corpus cavernosum majus urethra ipsa, graviter vulnerarentur, immo abscinderentur; aut hujusmodi alia, gravia omnia, fierent. Vulnere etiam facto, cum per id forceps in vesicam intromittenda esset, facile erat à via aberrare, forcipemque non in vesicam, ut oporteret, sed inter partes, juxta quas transire deberet, adigere, ibique aperire, diducere, forte etiam ea, quae offenderet, prehendere, trahereque, iisque omnibus non modo irritam facere operationem, sed & mala plurima patrare. Et haec quoque *Fratri Jacobo* evenire solita fuisse legimus & audimus; qui neque fabricam situmque harum partium admodum intelligebat, neque certi quidquam habebat, quo cultrum forcipemque dirigeret. Quare tantum abest, ut methodum ejus laudemus, ut eam potius magno hominum detrimento, & in perniciem

***

mi-

DE CL. RAUII VITA

miserorum factitatum ab eo fuisse, palam affir-
 mare non dubitemus. Et fatius fuisset, de ea
 unquam ne cogitasse quidem, nisi optimae
 inveniendae occasionem *Rauio* dedisset. Hic
 enim cum fabricam & posituram earum par-
 tium, quae incidendae vel vitandae erant, per-
 spectissima haberet, nihil huic methodo deesse
 animadvertit, quam ut ratio inveniretur, qua
 instrumenta ad eam vesicae regionem recta cer-
 toque dirigerentur. Eam etiam invenit & ad-
 hibuit felicissime. Itaque negari quidem non
 potest, praeivisse *Rauio Fratrem Jacobum*; hoc
 tamen ei hodieque & semper esse debet laudi
 maximaeque gloriae, quod peritia, ingenio,
 & industria sua id addiderit, quo solo curatio,
 caeteroquin incerta, periculosa, & plerumque
 perniciofa, reddita est certa, tutior, & cae-
 teris forte melior & praestabilior. Addidit
 autem catheterem, ut vocant, qui gibba sui
 parte sulcum profunde infissum haberet: quem
 per urinae iter in vesicam demitteret, & ad
 vesicae locum, qui incidendus erat, gibbo suo
 apprimeret; ut eum extrinsecus deprehende-
 re, è regione ejus plagam cuti infligere, ver-
 sus eum cultrum porro dirigere, supra eum ve-
 sicam certo incidere, instrumentaque pro for-
cipe

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

cipe tuto rectaque dirigenda immittere posset; plane ut apparatu magno fieri solet. Sed cum vulgares catheteres, quibus, qui urethram in perinaeo incidunt, utuntur, plerumque leviter tantum curvati, isti vesicae loco apprimi facile non possent, novum excogitavit, à vulgaribus diversum, primo quod ibi, ubi rectus esse desinit, ad sulci sui principium, curvaturam paullo majorem habeat; deinde quod ad curvaturae istius extremum rostrum rectius sit & longius, ut cultrum supra id commode versus posteriora hinc & inde ducere, & amplam satis plagam vesicae infligere posset. Videturque quod ipsa earum partium in corporibus humanis contemplatio, collata cum iis, quae in operatione agenda erant, haec ei suppeditaverint. In curatione autem aegrum collocabat, ligabat, teneri jubebat, eo fere modo, quo solent, qui urethram in perinaeo incidunt: nisi quod supinum mensae non admodum altae ita imponeret, ut dorsum ejus depressius, nates vero elatiores essent; ut nempe locus incidendus eo magis pateret. Ipse deinde ante aegrum dextro genu ad terram demisso innitebatur, cum interim sinistra tibia erecta & cum femore angulum acutiorem fa-

DE CL. RAUII VITA

ciens corpus magis sustineret. Tum sinistra manu cole prehenso, dextra catheterem suum per urethram in vesicam ex arte demittebat. Hinc catheteris manubrium sinistrae digitis & pollice prehensum leniter & prudenter versus aegri ventrem dextrumque inguen inclinabat; ut catheteris curvatura sulcata, in vesica prope cervicem ejus haerens, applicaretur ad vesicae locum incidendum, ad latus sinistrum, & uti dictum est in principio, proxime cervicem, nonnihil inferiora & posteriora versus. Quo facto, catheterem leniter ad eum locum apprimebat, eodemque tempore dextrae pollicem extrinsecus admovebat ad mollem natium regionem, quae ad sinistram ani est, inter eum & ossis ischii tuber magnum quod sedentem sustinet, è regione curvaturae catheteris. Tumque catheterem pollicem dextrum versus leniter impellendo, & vicissim eodem tempore pollicem dextrum catheterem versus à sinistris & inferioribus dextrorsum sursumque premendo, extrinsecus inveniebat & notabat locum, qui curvaturae catheteris oppositus esset, cui nempe plaga primo erat infligenda. Is igitur erat ad latus ani sinistrum, pollicem vel digitos transversos duos circiter ab eo versus tuber of-
fis

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

sis ischii remotus. Non propior ano, ne rectum intestinum facile laederetur; nec ab eo remotior, ne cultrum nimis oblique catheterem versus adigere necessum foret. Tamen pro aetate, proceritate, & varia harum partium in multis constructione & amplitudine, modo propius anum, modo remotius ab eo, modo altius, modo demissius paullo, cutim incidebat; semperque locum intus vesicae appressa catheteris curvatura fatis indicabat. Invento loco, ibi primo cutem fere solam & pinguedinis paucillum incidebat, plaga recta, longa fatis, à superioribus ad inferiora & exteriora, id est versus ossis ischium tuber, nonnihil ducta; ut nempe à recto intestino recederet. Hanc autem primam plagam faciebat animo non valde sollicito. Mox in eam plagam adigere solebat dextrae pollicem, vel & indicem, ea parte, quae ungui opponitur, catheterem versus, quem ad locum vesicae incidendum sinistra, quantum poterat, applicatum tenebat; quaerens iterum catheterem. Quo reperto retrahebat pollicem, statim cultri sui apicem in plagam prudenter, nec alte admodum, immittebat, & versus catheterem, quem pollice paullo ante exploraverat, caute dirigebat,

*** 3

levi-

DE CL. RAUII VITA

leviter discindens quibus occurrebat. Et ne sic rectum intestinum facile vulneraret, plerumque digitum in anum aegri leniter prius demittebat, ut recti intestini posituram penitus cognosceret, idque tanto certius vitaret. Cum sic leviter scindendo fere ad vesicam perventum esset, iterum in vulnus introtrudebat pollicem indicemve, catheterem ut ante quaerens, eumque, si aegri jactatione remotus forte esset, restituens; simulque accurate observans & memoria retinens locum positionemque curvaturae catheteris, supra quam vesica ipsa proxime erat incidenda. Quod facturus circumspectius agebat; hortabatur & obsecrabat adjuutores, ne aegrum se clunesque praesertim suas jactare sinerent; aegrum ut se contineret: ipse catheterem sinistra ad locum incidendum applicatum retinens, dextra confestim cultrum per plagam ad catheterem caute admovebat, ita ut ille non scinderet, sed ut mucro ejus ad catheterem recta tenderet. Tunc attente & prudenter operam dabat, ut cultri mucronem in catheteris fulcum punctim demitteret. Id autem ex sententia successisse sciebat, quam primum cultri mucronem & catheteri inniti, & in latus utrumque leniter motum
fulci

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

fulci parietibus retineri deprehendebat. Tunc igitur cultri mucronem in fulco catheteris circumspecte & firmiter fursum deorsumque ducens, magis tamen deorsum, catheterem etiam cultro perite accommodans, vesicam incidebat, plaga non admodum magna. Eam vero à superioribus ad exteriora nonnihil descendere faciebat ipsa catheteris positura; quod & necessarium plane erat, ne vicina laederentur. Curabat deinde, ne catheter à vesicae plaga recederet, & immisso digito plerumque magnitudinem plagae nudumque catheterem explorabat; praesertim si eum loco motum esse suspicaretur: oportebat enim catheteris sulcum vesicae plagae nudum adstare, ut conductorem marem in eum certo demittere posset. Itaque, postquam quietem iterum imperasset, dextera conductorem marem prehendebat, & per vulnus versus catheterem attente, prudenter, firmiterque adigebat, & per tentando efficiebat, ut sulcum catheteris ingrederetur, nihilque esset interceptum; quod resistantia & durities fatis ei indicabant. Quae de re cum esset certissimus, conductorem dextera fortiter impellebat, catheteremque eo repellebat, & eodem tempore catheteris manubrium

DE CL. RAUII VITA

brium sinistra ad se leniter ducebat. Qua opera efficiebat, ut catheteris curvatura à plaga vesicae recederet in cavum ejus, & simul conductor, sulco curvaturae catheteris semper innitens, impulsusque, tuto certoque in vesicae cavum penetraret. Hinc conductorem leniter huc & illuc movebat: qui si nudo tunc catheteri & calculo praesertim occurreret, tanto firmiter sciebat, haerere eum in cavo vesicae. Caetera, ut apparatu magno fieri solet, peragebat. Nam dextera conductorem marem in vesica detinebat; sinistra catheterem ex ea per urethram protrahebat. Dein conductorem marem sinistra prehendebat; dextera foeminam, ducente mare, in vesicam demittebat. Tum ambos conductores sinistrae digitis scienter diductos tenebat, & inter eos forcipem dextera in vesicam recta introtrudebat. Hinc conductorem foeminam extrahebat. Forcipe pertentando calculum quaerebat; ut eo reperto securus esse posset, forcipem à via non aberrasse, sed vere in vesicae cavum introductam fuisse. Dein conductorem marem quoque extrahebat. Forciperem plerumque aliquoties & validè fatis aperiebat, cum ut vulnus diduceret, tum ut vesicam

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

ficam dilataret, & quantum posset à calculo removeret. Denique forcipe calculum quae-
rebat, prehendebat, & extrahebat; eisdem
plane adhibens cautiones, ac ii solent & debent,
qui urethram in perinaeo incidendo hanc cu-
rationem bene peragunt. Extracto calculo,
instrumentis per vulnus immisis explorabat ve-
sicam, ut, num & alter adesset, cognosceret. Cal-
culorum fragmenta, arenulas, & sanguinis gru-
mos, cochleari apto, vel indice, saepe educe-
bat. Aegrum statim plerumque in lectum re-
poni supinum curabat. Vulnus nec turunda,
nec emplastro, nec ligatura occludebat; sed
primis ab operatione diebus apertum servabat.
Interim ptisanam vel tenuem emulsionem affa-
tim bibendam dabat; ut copiosa aqua in vesi-
cam influens eam elueret, & per vulnus patu-
lum continuo effluens, arenulas & sanguinis
grumos, & si quid praeterea peregrini adesset,
secum abriperet. Quo facto vulnus dein
recentis instar sanabat. Quam dextere autem
& quam celeriter istam operationem semper
peregerit, testes sunt pene innumeri; & reci-
tare possem graves, doctos, celebres, vivos,
praesentesque: quam bene & feliciter, even-
tus postea confirmavit; plerique enim curatio-

****

ni

DE CL. RAUII VITA

ni isti gravissimae supervixerunt; ab ea belle satis se habuerunt, & tempore etiam extra fidem brevi ita convaluerunt, ut nec fistula, nec urinae praeter voluntatem effluvium, nec sterilitas, aliaque, quae urinae iter sectis accedere solent, eos dein affligerint. Et licet haec res majorem in foeminis habere difficultatem videatur, iis tamen eandem curationem adhibuit, modo viro usae non fuissent, nec peperissent: atque in iis etiam successu non caruit.

Placuit autem ei *Supellectilem Anatomicam* suam omnem, quam tot annorum maximis laboribus & sumtibus Amstelredami Leidaeque ipse confecerat & adservaverat, *Academiae huic Batavae* legare, & *Curatores* isti legato praeficere *Medicinae Professores*. Schedulam, cui id se velle inscripserat, dederat amico cuidam, jusseratque, ut eam post mortem suam, statim à lecto testamento, haeredibus scriptis suis exhiberet. Quum vero, mortuo *Rauio*, in aedibus ejus ex officio versaretur *Vir Clarissimus Hermannus Boerhaave*, Collega meus honoratissimus, tradita ei fuit schedula ista. Hic eam ad *Facultatem Medicam* detulit. Quae rem cum *Illustribus & Amplissimis Academiae Curatoribus & Urbis*

CALCULOSORUM CURATIONE &c.

bis Consulibus communicavit; & cum iis egit de adſervandis hiſce in *Theatro Anatomico Academiae publico*, exſtruendisq; ibi aptis ad id armariis. *Curatores Academiae*, conlatis cum *Medicinae Profeſſoribus* conſiliis, *Repositoria* ſplendida in *Theatro Anatomico* publicis magniſque ſumtibus exſtrui curarunt. In quibus cum dein ordine omnia reponi deberent, eaque per ſe ſatis jam mixta, transferendo etiam, ut fieri ſolet, magis turbata eſſent; multaue meliori conſervatione indigerent; ſcripti vero nihil, quod haec illuſtraret, in ſcriniis defuncti reperiretur, me rogandum cenſuerunt. *Illuſtres & Ampliſſimi Academiae Curatores & Urbis Conſules*, ut id negotii in me ſuſcipere, & *Indicem* quoque conficere atque evulgare vellem. Ego id etiam recepi libenter; ſed non ſine labore & difficultate ſum exſecutus. Et quî facile fuiſſet, turbatas adeo partes, tam varias, pleraſque ſubtiles, hinc & inde decerptas, extricare, colligere, & ordinare, atque in ſingulis inprimis ſcopum ejus, qui eas paravit, inveſtigare & invenire; cum in iis multae quoque ſint, quae verſato in hiſ Anatomico operae multum ſatis faceſſerent, ut modo quae qualeſve ſint cognoſceret. Conatus tamen ſum

DE CL. RAUII VITA CALC. CUR. &c.

eas in *Repositoriis* collocare non solum, ut conspici commode possent, sed iudicio etiam quodam ita disponere, ut singularum praestantia ipso ordine serique magis eluceret. Quae vero sint, quam elegantes, cuius pretii & utilitatis, hoc *Indice* comprehendere, singulas ordine recensens, & describens breviter. Tu *mi Lector*, si harum rerum studium & contemplatio Te delectat, evolve prius hunc libellum & lege; dein veni, vide, & admirare hoc egregium & duraturum *Rauiani* laboris monumentum, *Theatri* vero *Anatomici nostri* insigne & praecipuum ornamentum. Quod effigie *Clarissimi Legatoris* ornatus brevi reddetur, quamprimum vivis pigmentorum coloribus eam artificiose expresserit *praestantissimus Pictor*, *Carolus de Moor*; cui id negotii jam diu datum est. Vale! *Dabam Leidae, a. d. VIII. Mensis Maji, MDCCXXV.*

I N D E X T A B U L A R U M.

Tabulae hae exhibent verae, pro adultis, magnitudinis, Catheterem, Cultrum, Forcipemque; quibus ad Calculosorum Curationem suam usus est Clarissimus Rau. Conductoris maris & foeminae figuras non addidi; quod à vulgaribus, gladiolorum speciem habentibus, proprie non differant; hi autem accurate descripti & delineati sint in eleganti libello, quem de instrumentis Chirurgicis edidit Ren. Jac. Cresc. de Garregeot, Tom. I. Cap. VIII. Art. VI.

T A B U L A P R I M A.

FIGURA PRIMA. Catheter à latere visus, ut vera figura ac crassities ejus appareant.

A. Manubrium.

B. Locus, ubi curvatura ejus major est, quam in vulgaribus.

C. Rostrum longius & rectius.

**** 3

FIGU-

INDEX TABULARUM.

FIGURA SECUNDA. Catheter idem magis oblique visus; ut clarius demonstrantur,

A. Manubrium.

B. B. Sulcus toti convexae regioni curvaturae rostrisque impressus.

FIGURA TERTIA. Catheteris partis sulcatae extremum; ut appareant

A. A. Margines extremi, tenues quidem, sed tamen obtusi & laeves.

B. Sulci amplitudo.

C. Mucro obtusus & laevis; & quomodo sulcus ad eum terminetur.

FIGURA QUARTA. Sectio transversa partis sulcatae catheteris, ad demonstrandum qua ratione

A. Margines extremi, tenues, obtusi, ad se mutuo incurventur.

B. Sulcus profunde impressus sit.

FIGU-

INDEX TABULARUM.

FIGURA QUINTA. *Culter quo incidebat; anceps; acies & mucronem non valde tenuia & acuta habens; ut minus ab eo periculi immineret.*

TABULA SECUNDA.

FIGURA PRIMA. *Forceps valida, modice ducta.*

A. A. *Annuli.*

B. B. *Extrema anteriora, cochlearium instar modice excavata; & intrinsecus versus extrema dentibus instructa: ut calculum commodius excipere & retinere possint.*

FIGURA SECUNDA. *Pars una forcipis, ea regione expressa, qua extremum anterius cochleariforme cavum est.*

A. *Annulus.*

B. *Cochleariforme extremum, cavum, dentibus armatum.*

C. *Lo-*

INDEX TABULARUM.

C. Locus, ubi alteram partem, F. III. c. admittit.

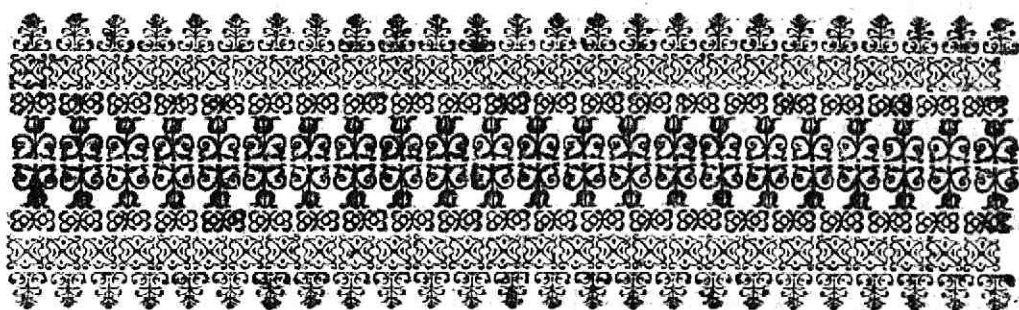
FIGURA TERTIA. Pars altera forcipis, ea regione expressa, qua extremum anterius cochleariforme gibbum est.

A. Locus annuli.

B. Cochleariforme extremum, gibbum.

C. Locus, ubi alteram partem, F. II. c. excipit.

I N D E X L E G A T I R A U I A N I.

Ria sunt Repositoria, duo majora, & tertium minus, in quibus Apparatus hicce totus est dispositus.

REPOSITORIUM PRIMUM, MAJUS.

A. Sceletæ.

Nº. I. Sceleton artificiale viri adulti integrum, cum appensis osse yoide & laryngis cartilaginibus exsiccatis. Verae cartilagines, quae costas cum pectoris osse committunt, & additamenta quoque cartilaginea inferiorum costarum, desunt; eorumque locum factitia, ex cera, tenent. Dein notandum, quod maxillam inferiorem (ex sententia sua; de qua in praefatione) ad tubercula ossium temporum filis aeneis adaptaverit: quod & in aliis capitibus fecit.

A

II.

II. Sceleton artificiale foeminae adultae integrum, cum osse yoide & cartilaginibus laryngis; costarum cartilaginibus similiter ex cera factitiis.

III. Sceleton junioris naturale; id est sic paratum, ut ossa ejus inter se connectantur ligamentis propriis exsiccatis.

IV. Sceleton naturale junioris; annorum circiter sex.

V. Sceleton simile naturale, pueri triennis.

VI. Sceleton naturale, biennis.

VII. Sceleton naturale infantis recenter nati, maturi.

VIII. Sceleton naturale foetus immaturi.

IX. Sceleton naturale simiae caudatae.

X. Sceleton naturale felis.

B. Capita ossea humana, varia; aetate, sexu, natione, crassitie, magnitudine & forma praeternaturalibus, morbosa constitutione, atque ossium solutione artificiosa, inter se diversa.

I. Capita ossea adultorum.

N^o. I. Virile integrum.

II. III. IV. V. VI. VII. Virilia omnia: sed pars cranii dimidia quasi, superior, ferrae ope ab inferiore divisa est.

VIII. IX. Similia praecedentibus, nisi quod sutura sagittalis ad nasi officula usque excurrat.

X. Caput osseum Angli; ut inscripsit.

XI. Caput osseum Hispani: hic frontis os anterius, & cuneiforme superius, ad sinuum regionem, orbiculariter exacta sunt; ut sinus in utroque duo, & septa, quibus distinguuntur, conspiciantur. Ablata quoque à processu mammillari est exterior crusta, ut appareant cellulae ejus.

XII. Caput osseum Galli.

XIII. Caput osseum Aethiopis. Nasus, totaque facies, lata, plana, & depressa sunt. Supercilia ossea prope nasum admodum eminent, & versus inferiora insigniter deprimuntur.

XIV. Caput osseum senis, magnum.

XV. XVI. XVII. XVIII. Capita ossea foeminina.

XIX. Caput osseum foemininum; cujus processus styliformes tribus fragmentis osseis, ordine se invicem excipientibus, & per ligamenta inter se connexis, construuntur.

XX. Caput osseum Anglae, ut inscriptio habet: sutura sagittalis ad nasum excurrit.

XXI. Caput osseum mulieris Malabaricae. Ossa superiora sunt admodum tenuia; maxillae angustae; sutura sagittalis frontem secat. Praeterea superius carie exelsum est.

XXII. Caput osseum anus annorum nonaginta, magnum satis. In osse verticis sinistro apparet incipiens caries.

XXIII. Caput osseum anus edentulae; cui sutura sagittalis frontem secat.

XXIV. Caput osseum virile, cujus sutura sagittalis tota deleta est; os vero ad ejus locum extrinsecus amplo & oblongo sinu depressum est. Os occipitis ad suturae istius locum, non acumine, ut solet, sed lata linea terminatur.

XXV. Caput osseum virile: ubi futuram lamdiformem totam ossa, Wormiana vulgo dicta, plura & magna occupant.

XXVI. Caput osseum virile, magnum, cujus ossa valde tenuia.

XXVII. Caput osseum virile; cujus ossa frontis, verticis, occipitis, squamosa, & cuneiformis laterales partes, quae in temporibus consistunt, fere digitum crassa, substantia ossea fungosa quasi, rara, copiosissima, inter binas tabulas eorum, per se satis tenues, reposita. Sinuum frontaliū vestigium apparet nullum.

XXVIII. Caput osseum virile, praecedente tenuius quidem; sed tamen crassum admodum, & praeterea compactissimum, forte, & valde ponderosum. Os frontis miris tuberibus extrinsecus inaequale est.

XXIX. Caput osseum, cujus ossa verticis, temporum, & jugalia, à caeteris soluta sunt; totum mirabiliter crassum, compactum, durum, forte, ponderosum, & mire etiam ubique à naturali specie recedens. Deest maxilla inferior. Foeminae Aethiopicae esse, si recte recordor, *Cl. Rau* dicentem aliquando audi-
vi.

XXX. Caput osseum, cujus ossa imprimis verticis & squamosa, partes autem frontis anterior, occipitis superior, & cuneiformis laterales, in vastam magnitudinem excreverunt; crassa tamen, & sese undique contingentia. Maxilla autem superior, & quibus haec adnectitur, partes calvariae ossium, ossa petrosa, & inter haec media occipitis ossis pars anterior, processusque coronoides, à magnitudine consueta non recesserunt. Deest maxilla inferior. Fronti manu *Clar. Otthonis Heurnii* inscriptum est: *Caput rustici anno-*
rum

rum 40. ex pago Goudae vicino Wensveen, anno 1628. Appellabant eum Laurentiolum ebriosum, quod per diversoria perpetuo divagaretur. Erat staturae pusillae, & ingenii tenuis & hebetis.

XXXI. Capitis ossis humani, prodigiosae magnitudinis, & formae etiam depravatae, ossa calvariae omnia, solis verticis ossibus exceptis, integra fere, & crassa admodum. Mira est omnino capitis hujus magnitudo. Attamen, quod maxime notandum, ossa ejus, & diversae quoque ejusdem cujusvis ossis regiones, eam inter se proportionem in magnitudine neutiquam servant, quam in calvariis humanis, consuetae magnitudinis & figurae deprehendimus. Nam in basi, ad eum locum, quo cum vertebra prima committi debet, à naturali magnitudine & figura vix tantillum recedit; inde vero in omne latus, & versus superiora imprimis, ita increfcit, ut tandem omnium in vertice sit amplissimum. Magnum in occipitis ossis foramen consuetam in aliis magnitudinem vix superat: diameter longior ejus est pollicis Rhenolandici unius, & trium octavarum pollicis partium; brevior, in radices posteriores processuum coronoideorum incidens, est p. unius, & unius quartae p. p. Ab eo autem basis calvariae in anteriora, posteriora & latera, paullatim magis magisque praeter solitum latefcit; ut partes, quo remotiores ab eo foramine, eo etiam habeat latiores. Et enim coronoidei occipitis ossis processus jam sunt paullo latiores. Processus mammillares vero distant inter se poll. quatuor cum dimidio. Pars ossis occipitis, quae est inter magnum foramen ejus, & os cuneiforme, longa est p. unum, & unam quartam p. p; lata in medio pollicis tres quartas p. fere. Ab ossis

occipitis nexu cum cuneiformi, usque ad ossis frontis eam regionem, cui adnectuntur nasi ossicula, p. trium, & trium quartarum p. p. longitudo intercedit. Processuum pterygoideorum laminae interiores distant inter se paullo plus p. uno. Sinus ossium squamosorum, qui admittunt capita inferioris maxillae, inter se distant p. tres, & unam quartam p. p. Ipsorum sinuum diameter longissima transversalis est pollicis unius: unde & maxillae inferioris magnitudo potest quodammodo aestimari. Distant processus mammillares à pterygoideis pollices duos. Ossis petrosi cujusque longitudo, à meatus auditorii margine extrinsecus mensurando, est p. duorum, & unius quartae p. p. Inter orbitarum angulos externos, ubi os cuneiforme cum ossè frontis futuram utrimque facit, longitudo intercedit p. fere quatuor cum dimidio. Quaelibet orbita à minori ad majorem angulum lata est p. unum, & septem octavas p. p: quare maxilla superior latior quoque fuit. A basi hac adsurgentia undique ossa, ad perficiendam calvariam, paulatim etiam augentur & ampliantur; sed longe, quam priora, magis. Nam ossis occipitis convexa longitudo, à margine posteriore magni foraminis ad locum, ubi futuram sagittalem contingit, est p. sex cum dimidio: latitudo maxima paullo longitudine minor. Ossis temporum latitudo, ab ossè occipitis usque ad os cuneiforme, in latere calvariae est p. quinque, & unius quartae p. p: altitudo, ab apice processus mammillaris recta sursum, p. duorum; à radice autem processus zygomatici sursum, p. duorum, & unius quartae p. p. Ossis cuneiformis latitudo maxima, in cavo temporis, fere p. unius, & trium quartarum p. p: altitudo p. duorum, & trium quartarum p. p. Ossis frontis latitudo

tudo convexa maxima, à tempore uno ad alterum est p. undecim; altitudo convexa, ab ossibus nasi ad sagittalem futuram, p. novem. Regio ossis frontis, quae contingit futuram sagittalem, à regione eadem ossis occipitis, distat linea recta pollicum octo. Cavi calvariae, his ossibus confecti, diameter longior, nempe inter ossis occipitis regionem mediam crassissimam, ubi sinus longitudinalis durae matris in laterales quasi-abit; & ossis frontis mediam similiter regionem, est fere p. novem cum dimidio. Diameter minor, inter summitates ossium squamosorum, est p. octo cum dimidio. Altitudo perpendicularis, à sella equina ad os frontis, p. sex cum dimidio excedit. Unde patet, ossa verticis, quae desunt, omnium adhuc amplissima fuisse. Caeterum tota basis intrinsecus planior quoque est & depressa penitus. Nam, ut à media regione incipiam, pars ossis occipitis, quae est ante magnum foramen, & quae cum ossè cuneiformi concrevit, cum eo horizontaliter fere ponitur. Ossa petrosa sunt depressiora: ossis frontis tubera, ad utrumque cristae galli latus, plana penitus. Dein ossis cuneiformis partes laterales ad tempora positae, ossa squamosa, ossis occipitis pars posterior & superior, quae parietes laterales, & posteriorem calvariae facere debent, in latera & retro, deorsum ita inclinantur, ut baseos amplitudinem longe maximam efficiant. Hinc extrinsecus etiam omnia planiora: orbitarum lacunaria, & sinus, qui excipiunt maxillam inferiorem, minus, non modo quam deberent pro capitis hujus & sua ipsius magnitudine, sed & quam solent in aliis, excavata. Et, quod mirum & notatu dignum, ipse auditorius meatus ita quasi compressus est, ut altitudo ejus latitudini multum cedat: quod plane se habet aliter in
bene

bene factis. Unde si quid ratiocinari licet, ipsa haec calvariae species satis indicare videtur, formatam eam esse à causa quadam quae in cavo calvariae haeserit, id mole sua praeter solitum adeo distenderit, & simul basin ejus pondere suo presserit; tunc enim hanc figuram produci debuisse res ipsa docet, & confirmat hydrocephalus. An vero tali forma natum est hoc caput; cerebro & cerebello veris atque sanis, sed nimiae tantum molis, repletum: & an haec ita dein, ut solent in aliis, simul excreverunt? An potius, infirma adhuc aetate, à cerebri & cerebelli mole nimium increfcente, forte ob distendentem intus aquam, sic paullatim figuratum est & ampliatum? Tunc vero singulare esset, quod ossa haec dein non modo firmiter sibi invicem committi potuerint; sed adeo non tenuiora facta fuerint, ut nunc crassitie & robore vulgares calvarias tantum superent, quantum fere supra eas magnitudine increverint. Fuerunt autem haec ossa diu adservata in repositoio auditorii medici Academiae hujus Leidensis; dein vero cum aliis anatomicis publice divendita (sicut & caput praecedens, xxx.) & à *Clar. Rau* emta, nunc redeunt ad dominum suum. Ex his os frontis illud idem est, quod describit *Doct. Thomas Molyneux* in *Philosoph. Transact.* N°. 168, & fusius N°. 261. quodque solum viderat. Is vero cum expiscari se non potuisse scribat, unde venerit; & probare etiam multis conetur, esse Giganteum, non ingratum rei anatomicae & naturalis amatoribus, nec incongruum fore existimavi, si paucis adderem, quae de his scripta habentur in litteris authenticis, quas in repositoio auditorii medici nostri inveni. Litterae sunt à *Michaële Paauw*, *Scabino urbis Amstelaedamensis*, scriptae ad *Otthonem Heurnium*,

nium, *Anatomes & Chirurgiae in Academia Lugduno-Batava Professore*, a. d. XII. Julii, MDCXXIII. quibus nuntiat *Heurnio*, mittere se ad eum ossa quaedam capitis, quae tribus annis ante inter se adhuc cohaeserint, & pedibus conculcata dissolutaque fuerint, ut caeterae partes, quae desiderentur, haberi nequeant. Infra notavit *Cl. Heurnius*, rettulisse sibi laudatum *Michaëlem Paauw*, XXIX. Junii, MDCXXIII. Amstelædami in Ecclesia, dicta nova, ante ingressum ad Bibliothecam, caput istud sepultum fuisse, ut didicerit ab aedituo, cum Ecclesiae istius aedilis esset: esseque caput hominis Amstelædami nati, qui vulgari tantum fuerit statura, & propter capitis monstrosam magnitudinem incedere non potuerit, sed vitam totam sedentariam agere debuerit. Quae omnia si vera, liquet, quam egregie *Doct. Molyneux* suis hic ratiociniis veritatem obscuraverit, & pene etiam oppresserit. Postquam enim ex figura singulari ossis frontis istius cum humana ad amissum, ut putat, conveniente, etsi plane depravata sit, id humanum esse concluderat; non ita multo post addit, evidens esse, quod caetera ossa omnia, quae cum eo proxime connexa fuerint, & fere totum caput conficiant, debuerint necessario eodem modo facta, & in eadem cum hoc osse proportionem fuisse; quia aliter nequaquam potuerint cohaerere inter se, ita ut proxime inter se nexa aptaque fuerint, & fecerint integrum globosum cranium. Unde porro computat, capitis istius integri, tectique cute capillata, circumferentiam fuisse circiter XLIV. pollicum. Ita sane esse deberet, si capitis hujus figura non esset depravata. Nunc enim ex maxima amplitudine, quam superius obtinet, versus inferiora, & porro versus magnum occipitis ossis foramen ita paulatim decrescit, ut ipsum illud

B

fora-

foramen tantillum majus quidem sit consuetis; non ita tamen, quin in plurimis calvarius ejusdem repperiatur magnitudinis. Prorsus, ut in proxime praecedente capite, N. xxx. factum observamus; quamquam magnitudo ejus infra hujus magnitudinem multo subsistat. Et docere hoc satis potuisset ipsa frontis ossis figura: quae etsi humanae similis sit, à recta tamen multum recedit; cum versus coronalem futuram totam, & versus tempora mire praeter modum late scat. Vide autem, quomodo errorem majorem creet error semel admissus, & longius semper à vero abducatur. Porro enim ratiocinatur, sequi inde debere, quod homo, cujus hoc caput fuerit, plus quam duplo fuerit altior, quam quales homines vulgo esse solent: quoniam omnes corporis humani partes constanter sint in certa quadam inter se proportione, & idem hic omni jure supponi queat; os autem hoc frontis vulgaribus plus quam duplo majus sit. Quare excedere eum debuisse undecim vel duodecim pedum staturam. Fuisse ergo homines, qui altitudine aequaverint, si non superaverint maximos gigantes, quorum in Sacra Scriptura fiat mentio: cum *Goliath* ex calculo ejus tantum fuerit pedum novem totidemque pollicum; & *Og Rex Basan* attigerit quasi proceritatem hujus sui gigantis. Nec praetereundum est, quod addit, non improbabile esse, quod, ubi sol & clima concurrant, & ex natura sua possint producere plantas, fructus, & animalium varias species, multo quam apud nos majora, in iis etiam orbis terrarum regionibus homines inveniri aliquando possint multo majores, quam sint inter nos: ideoque in mentem sibi venire, non improbabile esse, magnum hocce frontis os ante Lxx. vel Lxxx. annos,

annos (eo quod recens esse videatur, & sit adhuc solidum & grave), ideoque nequeat esse valde vetustum) forsan in Europam apportatum esse à mercatoribus Batavis, ut idoneum exemplar proceri cujusdam gigantis, quem offenderint in peregrinationibus suis Americanis. Et haec omnia probabilibus argumentis eleganter adeo adstruit, & exemplis docte illustrat, ut animum ad credendum fere inclinet, suoque exemplo demonstret, posse sententiam omnino falsam ab erudito & intelligente homine speciosis ratiociniis reddi verae adeo similem, ut latens error aegerrime queat deprehendi.

XXXII. Caput osseum foeminae, cujus os verticis carie mire exesum: sic & ossis cuneiformis basis, & vicina ei occipitis ossis pars, inter duo ossa petrosa, fere usque ad magnum foramen, exesa interierunt.

II. Capita ossea juniorum.

XXXIII. Puellae annorum octodecim, integrum; ubi futura sagittalis ad nasi ossa adhuc excurrit.

XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV. XLVI. Capita ossea juniorum, aetatis variae; quae tamen magnitudine inter se non multum discrepant.

III. Capita ossea adultorum & juniorum in singula ossa sua soluta.

XLVII. XLVIII. Adulta, virilia.

XLIX. Adultum, muliebre.

L. Junioris.

LI. Junioris, magna ex parte dissolutum.

LII. Adultum, virile; cujus ossa jugalia, temporum dextrum, & spongiosum, à caeteris inter se adhuc cohaerentibus soluta sunt.

LIII. Ossa cranii inter se cohaerentia sola, remota maxilla superiore.

IV. Capita ossea XIII. foetuum immaturorum, quinque, sex, septemve mensium.

Spectari in iis possunt magnitudinis & figurae bregmatis membranacei varietates. In nonnullis adest quoque membrana tympani, & sub ea conspiciuntur auditus ossicula: in aliis membrana tympani remota, apparent dicta ossicula, in his in situ, in illis extra situm; vel & his remotis, tympanum vacuum. Dentes adsunt in maxillis superioribus: absunt autem maxillae inferiores; quibus ad odontologiam parandum usus est.

C. Ossa quaedam majora adultorum, male formata, vel carie, exostosi, anchylosi, affecta.

Nº. I. Vertebrae dorsi humani novem; quarum corpora substantia ossea hinc & inde, processus autem obliqui omnes inter se penitus coaluerunt. Figuram simul mire incurvatam, & S haud absimilem conficiunt. Adhaerent praeterea quatuor utrimque costae, depravatae figurae, firmiter connatae cum vertebris.

II. Vertebrae dorsi inferiores quinque; è quarum corporibus, anterieus, ubi sibi mutuo occurrunt, effusa quasi

quasi substantia ossea tubera magna & inaequalia producit, omnesque inter se firmiter connectit.

III. Os sacrum cum innominato anchylosi concretum.

IV. Radius dexter cum ossibus carpi & metacarpi quatuor anchylosi mire concreta, ut carpi ossa omnia in unum os deforme abierint.

V. Os femoris adulti; cuius pars dimidia inferior, cariota, praeter naturam mirabiliter crassior facta est; & tota etiam extrinsecus laminas osseas, fibras, spinas, tubera, magna, parva, inaequalia, aspera, posterius praesertim, produxit. Posterius, paullo supra condylos, in medio, est foramen ovale magnum, digiti minoris apicem facile admittens, ad interiora tendens, & profunde excavatum.

VI. Os femoris adulti, prope articulum genu mire deformatum. Pars longitudinis ejus circiter tertia inferior, quasi fracta fuisset & male reposita, ita ad posteriora fere horizontaliter fertur, ut cum superiore ossis femoris parte angulum propemodum rectum faciat; anterieus vero cum ea tuber magnum, convexum, genu vel patellae instar, constituat. Porro tota haec pars inferior praeter naturam crassa est, extrinsecus inaequalis, intrinsecus tota cuniculosa; & praeter minora quaedam foramina, in latere externo, ad anguli locum, foramen habet admodum magnum & profundum, in quo semicanalis osseus, crassus, mobilis haeret. Denique ex anteriore hujus partis regione, inter duos condylos, excrevit collum quasi osseum, forte, crassum, foraminulentum, quod in patellam definit. Condylus naturalem formam penitus quoque amiserunt.

VII. Os tibiae & fibulae, adulta, quae à naturali

B 3.

specie

specie penitus recesserunt, & mire cariosa sunt. Notabile imprimis est, quod per septem magna tibiae foramina appareat intus canalis osseus, amplus, fortis, hinc inde interruptus, mobilis, per totam fere tibiae ossis longitudinem exporrectus.

VIII. Os femoris adulti; ex cujus regione interiore, nonnihil sub trochantere inferiore, enata est exostosis dura, compacta, ovalis, convexa, longitudinis trium pollicum & unius quartae pollicis partis, latitudinis in medio circiter pollicis unius cum dimidio, crassitiei pollicis circiter. Haec autem ferrae ope ab osse nitide resecta est, ut appareat origo & natura ejus.

IX. Pars cranii adulti dimidia superior; ex cujus verticis ossis latere exostosis oblonga, convexa, laevis, solida, fabae minoris vulgaris magnitudine, enata est.

X. Tibia & Fibula adulti. Tibia prope astragalum fracta, male reposita, hinc brevior facta, effudit callum, quo cum fibula concrevit.

XI. Varia frustra ossium cranii cariosa, à lue venerea.

REPOSITORIUM SECUNDUM, MAJUS.

Affer I.

A. Sceleti adulti ossa dissoluta; quorum & pleraeque epiphyfes à corporibus suis solutae sunt.

B. Aliud Sceleton, similiter dissolutum; separatis quoque epiphysibus; sed minus, & junioris, ut videtur.

Affer II.

A. Sceleton adulti, dissolutum, integrum, elegans; ejus

ejus aetatis, ut pleraeque epiphyses jam perfectae, à corporibus ossium tamen adhuc distinctae, iis exsiccato proprio subcartilagineo glutine adhaereant.

B. Skeleton dissolutum, junioris; ejus aetatis, ut epiphyses corporibus adnexae, magnam partem adhuc sint cartilagineae, intus tantum osseae; unde cartilagine inaequaliter exsiccata, imperfectae apparent.

C. *Theca* continens in

Loculo 1. Skeleton dissolutum, recenter nati.

Loc. 2. Skeleton abortus, dissolutum. Quidquid horum ossiculorum in hac aetate est cartilagineum, servatum non est; hinc desunt omnes epiphyses, additamenta cartilaginea, cartilagine ossa incrustantes, partes eorum nectentes inter se, totus carpus, pleraque tarsi ossa, patellae, sesamoidea.

D. *Theca* in tredecim loculos divisa, & continens varia ossa juniorum, variae aetatis, abortuum, recenter natorum, paullo adultiorum, quae pariter cartilaginibus omnibus sunt orbata.

Loc. 1. Vertebrae; in tres partes, corpus, & duas laterales, singulae divisa: exceptis prima & secunda colli, quae desunt.

Loc. 2. Costae.

Loc. 3. Sterna; in quibus elegans in ossiculis, in cartilagine siccata haerentibus, adest varietas.

Loc. 4. Ossa innominata; singula in tres partes, ileum, ischium, & pubis, soluta.

Loc. 5. Ossa Femoris.

Loc. 6. Tibiae.

Loc. 7. Fibulae.

Loc. 8. Scapulae.

Loc. 9. Claviculae.

Loc.

- Loc. 10.* Humeri.
Loc. 11. Ulnae.
Loc. 12. Radii.
Loc. 13. Ossicula metacarpi; metatarsi; digitorum manus & pedis.

Asser III.

Ossa Trunci adultorum & juniorum, varia.

A. Dissoluta.

- Theca I.* Atlantes & Epistrophaei, adultorum.
 II. Septem colli vertebrae, adulti: bis.
 III. Colli vertebrae inferiores quinque, adultorum, variae.
 IV. Colli & nonnullae dorsi vertebrae, adultorum.
 V. Ossa utriusque carpi, metacarpi, digitorum manus, adulti, perpulchra.
 VI. Eadem ut supra, unius lateris.
 VII. Ossa tarsi, metatarsi, digitorum pedis, adulti, nitida.
 VIII. Vertebrae juniorum.
 IX. Costae juniorum.
 X. Pleraque ossa trunci, ex infante.
 XI. Plures juniorum epiphyses; quaedam solutae; quaedam ossibus suis adhuc haerentes; ligamentis propriis, siccatis, cinctae. Cartilagines intervertebrales. Auris Cartilago.

B. *Ligamentis suis propriis, exsiccatis, cohaerentia; adulatorum.*

Nº. I. Brachium; osse humeri, paullo supra articulum ejus cum ulna & radio, resecto.

II. Officulorum carpi ordo secundus, ossa metacarpi & digitorum.

III. (a) Tibia, fibula, patella.

(b) ejusdem, reliquus, extremus pes.

IV. Pes extremus totus, cum tibiae & fibulae portionibus, supra malleolos resectis.

V. Sterna, cum adnexis costarum cartilaginibus siccatis. Quaedam, praeter cartilagineam ensiformem, in nonnullis osseam, constant ex duobus, alia ex quatuor, quinqueve ossibus.

Affer IV.

Abortuum, foetuum, recenter natorum, variae aetatis, dorsi spinae; artus superiores, inferiores; extremae manus & pedes, propriis, siccatis ligamentis connexa; adsunt & singula quaedam officula.

Affer V.

Thecae viginti & novem, continentis capita ossea abortuum, recenter natorum, paullo adultiorum, varia, dissoluta, nitida.

Theca. I. Abortus quinque mensium, perelegans, tenerrimum.

II. Abortus quinque mensium: majora tamen sunt
C omnia

omnia ossa, & paullo firmiora, quam praecedentis.

III. Simile fere praecedenti.

IV. Pulchrum; paullo proVectioris aetatis, quam Th. III.

V. VI. Abortus sex mensium.

VII. Eiusdem aetatis cum praecedente. In dextro osse petroso, deleto foramine ovali & rotundo, sic aperto vestibulo, apparent orificia quinque canalium semicircularium: effracta quoque cochlea, patet lamina ejus spiralis. In sinistro petroso osse aquaeductus Falloppii hinc inde effractus est: cochlea fere tota aperta, conspicitur spiralis lamina: effractus praeterea est canalis semicircularis interior.

VIII. Abortus septem mensium.

IX. X. XI. XII. Abortus octo mensium.

XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI.

XXII. Recenter nati, maturi.

XXIII. Adultioris.

XXIV. XXV. Adhuc adultiorum.

XXVI. Infantis sex hebdomadas nati: ubi omnia ossa perfectiora.

XXVII. Infantis duos menses nati.

XXVIII. Infantis quinque menses nati: omnia sunt firmiora.

XXIX. Infantis decem menses nati.

Affer VI.

I. *Lagenae vitreae in liquore servantes ea, quibus ossium trunci artuumque, ortus, incrementum, & successiva mutatio, demonstrantur.*

A. Ab-

A. *Abortuum & recenter natorum.*

Nº. I. Spina dorſi, recenter nati, conſtans vertebris omnibus ab epiſtrophæo ad ſacrum os; ſacro oſſe. In qua præſertim apparent, corpora vertebrarum oſſea, ſupra infraque cartilagine incruſtata; lamellæ intervertebrales; ſpinæ cartilagineæ; appendices cartilagineæ ad proceſſus tranſverſos nonnullos adhaerentes.

Spina dorſi alia, minor, abortus, forte ſex menſium; imperfectior.

II. Spinæ dorſi portiones; vertebrae quaedam ſolutæ; corpora vertebrarum ſola.

III. Coſtæ abortus, fere maturi; appendicibus ſuis cartilagineis, ad ſternum pertingentibus inſtructæ.

IV. Coſtæ recenter nati.

V. Coſtæ paullo adultioris.

VI. Quinque ſterna abortuum, & recenter natorum; adhaerentibus præterea nonnullis coſtarum cartilaginibus. Ubi elegans in oſſiculorum ſterni numero, magnitudine, & poſitura varietas deprehenditur.

VII. Duo ſterna, recenter nati, & paullo adultioris.

VIII. Sex innominata oſſa, abortuum, & recenter natorum; in quibus patet, quomodo ex tribus oſſibus cartilagine connexis, coaleſcant, iliûmque os margo cartilagineus craſſus ſuperius cingat & augeat.

IX. Claviculae abortuum & recenter natorum, nullis additamentis cartilagineis inſtructæ.

X. Sex ſcapulae abortuum & recenter natorum. U-
nius ex his baſi adhaeret limbus cartilagineus; & anterior cartilagineum additamentum, producens ſinum, cui articulatur os humeri.

XI. Abortuum tria humeri ossa, quorum unum utrimque appendicibus cartilagineis instructum est.

XII. Tria humeri ossa, recenter nati, cum appendicibus cartilagineis suis.

XIII. Ulnae quatuor abortuum, & recenter natorum, quarum duae utrimque appendicibus cartilagineis augentur.

XIV. Radii duo, quorum uni appendix cartilaginea posterior adhaeret.

XV. XVI. Carpi, abortus fere maturi, solutae cartilagineae: adhaerent eis ligamentorum reliquiae.

XVII. Superius à filo pendent quatuor ossa metacarpi abortus, cum appendicibus suis imperfectioribus. Inferius autem recens nati ossa metacarpi duo, digiti ossa, primum, secundum & tertium.

XVIII. Metacarpi & ossa digitorum manus, abortus, forte sex mensium: pleraeque appendices cartilagineae imperfectiores, & ab ossiculis suis separatae sunt.

XIX. Eadem paullo adultioris, adhaerentibus eis copiosis ligamentorum & periostei reliquiis.

XX. Quatuor ossa femoris, abortuum & recenter natorum, appendicibus cartilagineis instructa, quibus ligamentorum reliquiae adhaerent.

XXI. Tria femoris ossa, paullo majora praecedentibus: appendices cartilagineae perfectius servatae sunt: à duobus appendices inferiores solutae sunt.

XXII. Quatuor tibiae abortuum & recenter natorum; cum suis appendicibus cartilagineis.

XXIII. Tres tibiae paullo majores praecedentibus; à duabus separatae sunt cartilagineae superiores.

XXIV. Quatuor fibulae, abortuum & recenter natorum, cum appendicibus suis superioribus; inferiores ab
omni-

omnibus ceciderunt; duae solutae adjacent.

XXV. Octo patellae, abortuum & recenter natorum, totae cartilagineae.

XXVI. Tarsi partes, abortuum & recenter natorum, totae cartilagineae, excepto calcaneo & astragalo in centro ossis: adhaerent eis ligamentorum reliquiae.

XXVII. Eaedem adultioris, elegantiores; ubi praeter calcaneum & astragalum, etiam cuboides in medio osseum est.

XXVIII. Eaedem propriis ligamentis cohaerentes.

XXIX. Recenter nati, unius lateris tarsus & metatarsus, propriis ligamentis connexi: alterius autem lateris soluti: adsunt & digitorum quaedam ossicula.

XXX. Metatarsus & digiti pedis recenter nati; relictis ligamentorum & periostei membranulis & filamentis.

XXXI. Eadem elegantiora.

XXXII. Sceleton, solum, aetatis paullo proVectioris quam recenter nati, fere integrum, imperfectius; adhaerent copiosae ligamentorum & periostei reliquiae.

XXXIII. Sceleton recenter nati, dissolutum; ubi singula ossa & cartilagine periostei, perichondrii, & ligamentorum copiosis reliquiis, tota fere obteguntur.

XXXIV. Scapula, os innominatum, duo femora, duae tibiae, humerus, duae fibulae, ulna, radius, claviculae, paullo adultioris, quam recenter nati.

XXXV. Patella, ossa tarsi, appendices quaedam; ad demonstrandum, quomodo cartilagine in medio ossescant.

B. *Adultioris.*

XXXVI. Scapulae duae.

XXXVII. Carpi ossicula , & tarsus , pleraque ligamentis suis connexa.

XXXVIII. Metacarpi & digitorum manus ossa.

XXXIX. Metatarsi & digitorum pedis ossa.

XL. Patellae.

C. Multo adultioris ; ubi ossa majora , robustiora , multae cartilagineae imminutae , sicciores , firmiores , opacae.

XLI. Vertebrae , minus cartilagineae , firmae satis , perfectiores.

XLII. Costae.

XLIII. Sternum , elegans ; cum adhaerentibus cartilaginibus costarum verarum. Adfunt quoque cartilagineae costarum spuriarum solutae.

XLIV. Ossa innominata. Cartilagineae multum imminutae sunt , & densiores.

XLV. Femora , tibiae , fibulae.

XLVI. Patellae , maximam partem osseae.

XLVII. Tarsus , pariter osseus , maxima ex parte ; adhaerent copiosae ligamentorum reliquiae.

XLVIII. Metatarsus , & digitorum pedis ossa.

XLIX. Scapulae.

L. Claviculae.

LI. Humeri , ulnae , radii.

LII. Carpus , metacarpus , & digiti manus : relictis ligamentorum reliquiis.

II. *La-*

II. *Lagenae vitreae in liquore similiter continententes juniorum & adultorum Laryngis partes.*

LIII. Os yoides adulti, ex basi & duobus cornubus, cartilagine connexis, constans; cornuum apicibus cartilagine incrustatis & auctis quasi. Cartilago scutiformis, cricoides, arytaenoideae. Cartilagine primae asperae arteriae.

LIV. Ossis yoidis adultioris tres partes à se invicem solutae; cartilago scutiformis, cricoides, arytaenoideae.

LV. Eadem junioris, propriis ligamentis suis cohaerentia.

LVI. Adulti larynx cum asperae arteriae principio; omnibus ejus partibus propriis ligamentis suis inter se nexis.

LVII. Asperae arteriae cartilagine, quaedam solutae; quaedam propriis cohaerentes ligamentis.

III. *Lagenae, ut supra, continententes ossa adultorum, ad demonstrandas cartilagineas, tenues, laeves, splendentes crustas, quibus obducuntur iis partibus, quibus cum aliis ossibus committuntur, mobili articulo.*

LVIII. Ossa carpi, & sesamoidea.

LIX. Metacarpi & digiti manuum.

LX. Tarsi ossa.

LXI. Metatarfi & digiti pedum.

IV.

IV. *Lagenae, ut supra, continentes juniorum & adultiorum ossa varia fissa, & fracta, ad varia demonstranda.*

LXII. Os humeri & ulna, junioris; utrumque secundum longitudinem fissum est, ut appareat textura interior fibrata, & quomodo appendices cartilagineae, in centris suis seorsim ossescentes, corporibus ossium cartilagineo nexu cohaereant.

LXIII. Similia frustula aliorum ossium, adultiorum.

LXIV. Partes osseae, effractae, ad demonstrandam texturam interiorem fibrosam.

LXV. Similes, medulla leviter oppletae.

LXVI. Adultorum ossium effractorum frusta, ad exhibenda eadem.

LXVII. Similia, periosteo cincta, & medulla oppletissima.

Asser VII.

A.

I. Adultorum ossa pleraque, varia, fissa, fracta, serra divisa; secundum longitudinem, transversaliter, oblique, diversimode; in medio, in extremis, ad demonstrandam eorum crassitiem, soliditatem, structuram interiorem, cava, cavernulas, fibratam materiem.

II. Juniorum ossa nonnulla similiter parata.

III. Recenter natorum ossa eodem modo divisa, in eosdem usus.

IV. Ossis humeri adulti partes duae cum periosteo circumposito; cujus arteriolae repletae sunt.

B.

B.

De Dentibus.

Theca. 1. Dentes per varias aetates.

Loc. a. Dentes adultorum, integri, varii, radicum diversitatem exhibentes.

b. Dentes adultorum varii, secundum longitudinem, transverse, oblique, fissi, fracti, serra divisi; ad demonstrandam cavitatem eorum, & aperturam in radicibus.

c. Dentes plurimi juniorum variae aetatis; incipiendo ab ea, in qua radices eorum in tubi speciem elongari primo incipiunt, & desinendo in ea, ubi radicum aperturae ad extremum suum incipiunt arctari, & fere concrefcere.

d. Foetuum immaturorum, modo natorum, plurimi, integri, fissi; radicibus nondum instructi; sed sola corona constantes, quae folliculi ossei, tenuis, formam habet, variam in variis.

e. Adulti dens secans, vasculis repletis radicem ejus hinc inde coronantibus.

Alius similis, fissus.

Foetus dens secans, & molaris, vasculis nonnullis in cavo folliculi conspicuis.

Dentes adultorum cariosi.

Dentes adultorum calcinati.

Theca. 2. Maxillae inferiores foetuum immaturorum, modo natorum, in partes duas divisae; exhibentes alveolos, ea aetate adhuc imperfectos admodum. Ex plerisque dentes omnes excussi: aliae dentibus adhuc instructae, habent praeterea superinducta, exsiccataque, gingivarum involucria.

D

Theca.

Theca. 3. Maxillae inferiores adultiorum, variae aetatis, ad demonstrandos dentes secundarios.

Theca. 4.

Loc. a. Ossa maxillaria superiora foetuum, ut *Th.* 2.

b. Eadem adultiorum, ut *Th.* 3. ad eadem demonstranda.

Theca. 5. Maxillae inferiores variae aetatis, exhibentes sapientiae dentes.

Theca. 6. Maxillae inferiores adultorum, partim effractae, partim ferra divisae, ad ostendendum canalem osseum, per quem arteria, vena & nervus, ramos ad singulos dentes emittentes, feruntur.

Theca. 7. Maxillae inferiores edentulorum; ubi excussis dentibus, & detritis concretisque alveolis, maxillae angustiores factae, & marginem acutum, fortem, dentium loco, acceperunt.

C.

De Aure.

Theca. 1. Duo Temporum ossa adultorum, de caetero mutilata, exhibentia imprimis meatus auditorii partem osseam, integram, cum integumentis, quae interiora ejus investiunt, siccatis, & prope ossei canalis principium resectis.

Theca. 2. Foetuum immaturorum, modo natorum, variae aetatis,

Loc. a. Ossa squamosa, integra.

b. Annuli integri, soluti.

c. Ossa squamosa, cum adnexis annulis: quorum nonnullis annulus vix adhaeret; aliis extremo suo crassiore,

re, aliis utrisque integre jam est connatus.

d. Ossa petrosa integra, soluta, sola. Eorum uni annulus leviter est adnatus.

Theca. 3. Ossa temporum integra variae aetatis, à recenter natis, usque ad adulta perfectaue; ubi annulus ossi petroso squamosoque jam accrevit; ejusque mutationes omnes in meatum auditorium, & hujus quoque successivum incrementum, optime conspiciuntur.

Theca. 4. *Auditus ossicula, vulgo dicta, soluta, elegantia.*

Loc. a. Mallei integerrimi.

b. Mallei: deest omnibus processus longissimus & tenuissimus.

c. Incudes. Eorum singulis adhaeret ossiculum ovale, quartum dictum.

d. Stapedes.

Theca. 5. *Frustula panni lanei nigri, quibus eadem ossicula ordine sunt adsuta.*

Loc. a. Omnia integra.

b. Eadem; sed mallei processu longissimo sunt orbat.

Theca. 6.

Loc. a. Malleus & incus, nexi inter se, in situ.

Incus & stapes connexi.

b. Quatuor ossicula, inter se in situ cohaerentia. Praeterea malleo adhaerent musculorum suorum siccatorum reliquiae.

Malleus & incus connexi.

Incus & stapes.

Incus & stapes. Stapedi adhaeret musculus suus exsiccatus.

c. Malleus integer, cum adhaerente membrana tympani siccata.

D 2

d. Mal-

d. Malleus & incus : malleus: stapes. In his materie rubente repleta sunt vascula arteriosa, quae per superficiem eorum sunt dispersa.

e. Orbiculo nigro adglutinati sunt malleus, duo incudes, & duo stapedes, in quorum superficiebus eleganter conspiciuntur vascula materie rubente infarcta. Unius stapedis spatium, quod à lateribus & basi ejus fit, apparet hic clausum membranula tenuissima, per quam & vascula repleta distribuuntur.

Theca. 7.

Loc. a. N°. 1. Os squamosum, cui annulus & malleus adnexi sunt.

2. Ossis squamosi pars, cui adcrevit annulus, & adhaeret malleus cum incude.

3. Os squamosum cum adnato annulo, cui adnexa est membrana tympani, eique malleus cum incude; vasculis membranae tympani, & ossiculorum simul pulchre repletis.

4. Os petrosum cum adcreto annulo, cui adnexa est tympani membrana; ejusque arteriolae eleganter sunt repletae. Insuper hoc os effractum est, superius, ad interiora ossis squamosi; ut in tympanum possit inspici, & ibi appareant auditus ossicula in situ.

5. Similis ossis petrosi praeparatio; nisi quod simul inferiora tympani prope annulum effracta sint.

Loc. b. N°. 1. Annulus cum adhaerente portiuncula squamosi ossis ea, quae deliquium ejus supplet; vasculis quoque, quae per superficiem ejus distribuuntur, repletis.

2. Os petrosum solum, amotis scilicet squamoso & annulo. Sic autem aperto tympano, vascula repleta in superficie ejus optime conspiciuntur.

Loc. c. Pars ossis squamosi, cum adcreto annulo, & ad-

adhaerentibus malleo & incude, sed extra situm suum protractis, ut paterent arteriolae repletae in superficie ossiculorum, & regionis tympani, quae supra annulum est.

Loc. d. Pars ossis squamosi; annulus & malleus; os petrosum cum stapede in situ suo reposito. In his repletae sunt arteriolae superficiei tympani, annuli & ossiculorum.

Theca. 8. *Ossa temporum sic parata, ut conspici queant ossicula auditus, & eorum muscoli in situ.*

N°. 1. Os temporum junioris, per cujus meatum auditorium introspicienti apparent ossicula in situ, amota nempe tympani membrana. Dein pars ossis temporum, inter squamosam & petrosam media, superior, ad regionem internam ossis squamosi, ablata est, ut aperto sic tympano, in conspectum veniat mallei processus longissimus, cum suo musculo, in situ.

2. Adultioris simile N°. 1. detricto simul aliquantisper meatu auditorio; sed deest malleo processus longissimus.

3. Junioris eodem modo paratum, ubi simul apparet alter mallei musculus internus, & stapedis musculus.

4. Simile os adultioris, in quo insuper membrana tympani in situ adest, cum adcreto ipsi malleo.

Theca 9. Demonstrationes Aquaeductus Falloppiani.

Loc. a. Ossa temporum juniorum, variae aetatis, integra. Seta equina, per aquaeductum uniuscujusque trajecta, eum utcumque patefacit.

Loc. b. N°. 1. Os temporum adultioris, cujus meatus auditorius detrictus, & seta similiter per aquaeductum trajecta est, ut & in adultiore aetate, integer tamen, utcumque pateat.

2. Os temporum aetatis adhuc magis provectae; cu-

jus meatus auditorius penitus detritus, & aquaeductus totus apertus est: quem setae immiffae commonfrant.

Theca. 10. Labyrinthi demonstrationes.

Loc. a. Labyrinthus integer.

Loc. b. Labyrinthus, cujus tres canales hinc inde aperti: effracta & regio inter duas fenestras interjecta, ut pateant vestibuli interiora: cochlea quoque hinc inde pertusa est.

Loc. c. Labyrinthus, cujus cochlea in principio aliquantisper effracta; ut conspiciantur ejus interiora, & lamina spiralis.

Loc. d. Labyrinthus, cujus cochlea per totam longitudinem suam aperta; ut appareat lamina spiralis, & vascula per eam distributa. Effracto porro, circum foramen ovale, osse, & aperto sic vestibulo, conspiciuntur vascula, per ejus superficiem, circa orificia canalium semicircularium repentia. Membranula quoque fenestrae rotundae, ipsa etiam vasculis instructa, adest.

Loc. e. Labyrinthus adulti, cujus canales ossei, totaque cochlea, aperta.

Loc. f. N°. 1. Tres canales semicirculares cohaerentes, soli.

2. Tres canales semicirculares, eodem modo parati, & praeterea secundum longitudinem aperti: adhaeret quoque pars vestibuli.

3. Unus ex canalibus semicircularibus.

4. Ossis petrosi pars, quae tres canales in se continet; ubi, vestibulo penitus effracto, apparent canalium istorum quinque orificia, per quae, & ipsos quoque canales, setae traductae sunt.

Loc. g. N°. 1. Labyrinthus imperfectior cum aquaeductu; situm aquaeductus respectu labyrinthi ostendens.

2. La-

2. Labyrinthus; exhibens inprimis cochleam, ejusque laminam spiralem, & aquaeductum.

3. Labyrinthus, cujus canales semicirculares, & cochlea, effracta sunt: ubi pars membranacea septi cochleae hinc inde adest.

4. Labyrinthus, cujus cochlea penitus effracta. Per baseos cochleae centrum, foramine facto, trajecta seta indicat fundum canalis ossis petrosi, ad quem nervi auditorii portio mollis pertingit, ad basin nuclei cochleae terminari.

Theca. II. Totum auditus organum, osseum inprimis, ex recenter nato.

Loc. a. Os squamosum cum membrana tympani, cujus arteriolae repletae, & adhaerente malleo & incude.

b. Labyrinthus imperfectior.

Theca. 12. Ex brutis quaedam, ad auditus organum pertinentia.

Loc. I. Duae ossis temporum praeparationes ex vitulis junioribus, ad demonstrandum in his auditorium meatum, membranam tympani, & applicatum ei malleum.

2. Ovis junioris duae praeparationes similes.

3. Ex cuniculo quaedam.

Affer VIII.

A.

Demonstrationes fabricae nasi interni, osseae praesertim.

Nº. I. Pars cranii adulti inferior, cum adnexa ei maxilla superiore tota, in duas partes divisa, sectione se-

cun-

cundum septum narium, parallele ei, facta. In parte sinistra apparent, sinus frontalis, in anteriora & superiora nasi apertus; cavernae ossis ethmoidis; os spongiosum inferius in situ suo; & supra illud orificium sinus maxillaris. In parte dextra, praeter ea, conspiciuntur, sinus sphenoidalis, in posteriora & superiora nasi patens, & septum narium. Anterius à parte dextra ablatum est frustum ossis maxillaris superioris, cum binis dentibus incisoriis, & uno canino.

II. Eadem junioris; deest septum narium. Sinus frontales & sphenoidales nondum valde cavi sunt.

III. Pars anterior baseos calvariae, cum adhaerente maxilla inferiore adulti, eodem modo bipartita; ubi membrana, quae nasum internum investit, exsiccata, servata simul est; & in parte dextra imprimis, omnia in situ pulchre apparent.

IV. Similis pars capitis ossis, adulti, sed non divisa, elegantissima; ubi nasi interiora obducuntur membrana propria, siccata.

V. Similis fere, adulti; servata quoque membrana, nares investiente, siccata.

VI. Basis cranii adulti; in qua, detrita superiore parte orbitae sinistrae, ibi loci effractae cavernae ossis ethmoidis, aperti sinus sphenoidales, & maxillaris; ut omnia haec mucii receptacula simul conspiciantur.

VII. Pars cranii, constans ossibus frontis, cuneiformi, maxillaribus superioribus, nasi, ethmoide, unguis, palati, inter se connexis, ad demonstrandos sinus frontales & sphenoidales.

VIII. Pars anterior cranii infantilis, in qua, amota parte maxima ossis maxillaris superioris, apparet septum narium, & elegans arteriolarum distributio per membranam,

nam, quae hoc septum obducit, siccatam.

IX. Pars capitis ossei, constans ossibus frontis, nasi, ethmoide, cuneiformi, unitis; ut appareat, quid ad nasum conficiendum singula conferant.

B. Diversorum craniorum, juniorum, adultorumve, partes; exhibentes bregma membranaceum, duram matrem, ejus processus, sinus, pericranium, siccata omnia.

Nº. I. & II. Partes superiores craniorum juniorum; ubi bregma membranaceum satis adhuc amplum.

III. Similis pars adultioris; ubi bregma membranaceum minus.

IV. Similis pars: sed, praeter bregma membranaceum, adest dura mater, cum processu falciformi suo, & sinu longitudinali; trunci majores arteriarum durae matris repleti sunt; per alterum foramen verticale trajecta est seta in sinum istum.

V. Pars calvariae inferior; ubi dura mater, ejusque processus transversales servati. Pars sinus longitudinalis, & uterque lateralis, materie fusca repleti sunt.

VI. Pars cranii junioris superior, cum adhaerentibus dura matre & periosteo, quorum arteriolae materia rubente infarctae sunt.

VII. Pars similis; solius pericranii arteriis repletis.

VIII. Caput osseum parvuli; servata simul membrana ossa extrinsecus proxime ambiente, & ea, quae palato obducitur; harum etiam arteriolae repletae sunt.

IX. Caput osseum adultioris, simili modo paratum.

A latere sinistro, ablata quadam ossis verticis parte, in cavo calvariae apparet dura mater, cum processibus suis.

REPOSITORYUM TERTIUM, MINUS.

Lagenae vitreae, quae in liquore servant, artificiose & varie paratas & conservatas, partes molliores, ex hominibus & brutis variis; ad demonstrandam earum fabricam.

I. De epidermide, rete subcutaneo, pilis, unguibus, cute.

Nº. I. Epidermidis adulti frustula, crassa, convoluta.

II. Frustum epidermidis adulti hominis, tenue, cum inhaerentibus pilis; sub axilla detractum.

III. Epidermis de manu adulti hominis, chirothecae instar, integre detracta, cum adhaerentibus unguibus.

IV. Epidermis de pede extremo adulti, focci instar, detracta.

V. Chirotheca, ut Nº. III. abortus.

VI. Similis Nº. IV. foccus, junioris.

VII. Similis, adhuc junioris.

VIII. Similis, abortus.

IX. Frustum epidermidis de cute adulti, sub pollice pedis, detractum; cujus superficiei intrinsecae adhaeret rete subcutaneum.

X. Ungues digitorum manus & pedis, adulti.

XI.

XI. Adulti hominis cutis plantae pedis, convoluta; cui adhaeret epidermis, hinc inde separata. Adest & pollex manus, cum epidermide in dorso pollicis dissecta, & à cute separata.

XII. Digitorum manus adulti extrema; à quibus epidermis & ungues detracti, ut nuda sub his cutis, ejusque sub ungue habitus, appareant.

XIII. Nasi adulti pars anterior, detracta epidermide, nudam ostendens cutem, ejusque poros, vulgo dictos. Porro in alia parte nasi anteriore, ejus cartilaginea fabrica, amotis integumentis, utcumque conspicua est; adjacet & lamella cartilaginea, quae nasi septum anteriùs facit.

XIV. Auricula adulti, & duae juniorum, detracta epidermide, ostendentes poros cutaneos.

XV. Papilla muliebris, detracta epidermide, cujus frustulum adjacet, exhibens orificia ductuum galactophe-
rorum.

II. De Oculis.

XVI. Bulbus oculi humani; in quo, scleroticâ undique ad corneam reflectâ, inversâ, & ad posteriora reflexâ, apparet choroides, & quomodo trunci vasorum non repleti per scleroticam in medio transeant, & ad choroideam accedant.

XVII. Simili fere modo paratus oculus, nisi quod sclerotica ad medium circiter tantum sit reflexa, ut demonstrantur nervi ciliares, per scleroticam transeuntes, & ad choroideam adeuntes.

XVIII. Bulbus oculi humani; à quo amota est cornea, dissecta, separata, & tota reflexa sclerotica, ut con-

fpiciatur choroides tota, orbiculus ciliaris, uvea, pupilla, eique appositus humor crystallinus.

XIX. Bulbus oculi puerilis, cujus sclerotica prope corneam resecta, undique separata, inversa, versus opticum reflexa, ut appareat choroides nuda, & vascula in ea, materie rubra infarcta. Ex exiguo choroidis vulnere elapsus pro parte vitreus dependet.

XX. Eodem modo paratus oculus puerilis, nisi quod cornea remota quoque sit; ubi vascula repleta in choroides, & uvea praesertim, nec non nervi ciliares conspiciuntur.

XXI. Oculi puerilis bulbus, à quo resecta est & amota sola cornea, ad demonstranda vasa arteriosa uveae, elegantissime repleta.

XXII. Simili modo paratus oculus puerilis, quam pulcherrimus.

XXIII. Sclerotics puerilis frustra duo, cum adhaerentibus portionibus choroidis inversis, repletisque. Cornea cum adhaerente uvea repleta.

XXIV. Cornea puerilis inversa, cum adhaerente repleta uvea.

XXV. Scleroticae puerilis pars anterior, unde resecta est cornea; relicta autem uvea, cujus arteriolae repletae.

XXVI. XXVII. XXVIII. Optici nervi, scleroticae, corneae, choroideae, uveae, retinae, hominum, varie dissectae & inversae.

XXIX. Duo vitrei cum crystallinis, humani.

XXX. Sclerotica balaenae, remotâ corneâ, exhibens crassitiem suam, & intus, posteriusque, foramina magna, parvaque, quae vasa transmittunt.

XXXI. Bulbus oculi balaenae, secundum opticum

bifariam divisus: ubi apparet insignis in hoc animali crassities sclerotics, quae tamen antè, versus corneae exortum, sensim tenuior fit. In parte dimidia superiore, choroides adhaerens à sclerotica maxima ex parte soluta est & reflexa, ut appareat, quomodo superficies interna ejus ab externa penitus differat. In parte dimidia inferiore, choroides scleroticae mansit accurate applicata; adhaeret etiam portio retinae, hic insigniter crassae. Haec autem omnia materie rubente sunt repleta.

XXXII. Sclerotica balaenae, ut supra. Adjacet funiculus quasi, constans optico nervo, in centro locato, tenui admodum, & circumposita ei densa vasorum majorum & minimorum serie, quae materie rubente infarcta summopere rubent.

XXXIII. Dimidia posterior sclerotics balaenae pars, cum choroide, soluta, repleta, ut supra.

XXXIV. Cornea balaenae, cum portiuncula sclerotics, & adhaerente adnata crassa; ut appareat, quomodo ea, in hoc animali, toti anteriori bulbo oculi distincte obducatur.

XXXV. In fundo jacet balaenae cornea, cum adhaerente adnata, ut supra. A filo dependet balenae cornea, cum exigua sclerotics parte in ambitu ejus, intus etiam applicata uvea: cornea antè exsecta est, ut iris, cujus arteriolae utcumque repletae, nuda appareat.

XXXVI. Similis cornea; ubi intrinsecus corneam cingit canalis orbicularis, satis amplus, repletus, per quem seta est trajecta. In fundo jacet frustum optici nervi crassum, albicans; & aliud repletum, rubens.

XXXVII. Frustum choroidis & uveae balaenae; ubi choroidis superficies interior albicat, polita est & aequa-

lis; exterior autem, penitus diversa ab illa, fusca est, fibrosa quasi, striata, inaequalis.

XXXVIII. Similis praecedenti portio, sed summopere rubens, ob repletionem vasorum. In fundo jacet retinae repletae, rubentis, complicatae portio.

XXXIX. Balaenae portio choroidis anterior, cum uvea, & ciliaribus ligamentis, hic admodum conspicuis: per choroidem & ciliaria ligamenta decurrunt vascula exigua, plurima, repleta. Sed iris inprimis mirabilis est; ubi apparent vasa, repleta materie rubra, magna, copiosa, mirabiliter plane inflexa. Excurrunt & rami distincti, divisi iterum, nervorum ciliarium supra haec vasa, versus pupillam. Objectum hoc caetera omnia elegantia & novitate superat; & fabricam demonstrat singularem & mirabilem, nondum bene descriptam.

XL. Simile fere objectum, nisi quod portio scleroticæ adhaereat, corneâ orbiculariter exactâ: hic autem in interiori uveae superficie, circa limbum ejus, fibrae orbiculares inprimis optime conspiciuntur.

XLI. Retinae balaenae portio.

XLII. Balaenae vitreus, cum insidente crystallino.

XLIII. Similis vitreus, cui insidet crystallinus, & ubi praeterea in vitreo, circum humorem crystallinum, ubi ligamenta ciliaria applicata fuerant, margo latus, repletus, ruber, totus quasi vasculosus, apparet.

XLIV. Bulbi oculi bovini pars dimidia, posterior, cui intrinsecus applicata choroides, ut binis in locis conspiciantur trunci vasorum non repleti, qui, postquam per scleroticam penetrarunt, ad choroideam accedunt.

XLV. Pars anterior bulbi oculi bovini, constans magna parte scleroticæ & cornea, applicata quoque interius

rius parte choroidis, totaque uvea: ubi apparent ligamenta ciliaria; uveae fibrae, longitudinales, orbiculares; nigrities; pupilla; tum & nervi ciliares, tenues, plures, ad orbiculum ciliarem tendentes. In fundo jacent duo vitrei cum crystallinis, ex eodem animali.

XLVI. Similiter parata pars anterior bulbi oculi bovini, sed amota nigrities: ubi ciliaria ligamenta, & uveae fibrae distinctius apparent. Resectâ quoque corneâ, apparet iris.

XLVII. Pars choroidis bovinae, cujus arteriolae repletæ sunt.

XLVIII. Oculi bovini repleti bulbus, apertus; inversa sclerotica & choroides.

XLIX. Sclerotica bovina inversa, à qua dependet choroides, per cujus superficiem anteriorem distribuuntur arteriolae plurimae, repletæ, ex sclerotica ad eam adeuntes.

L. Bovis pars uveae cum ligamentis ciliaribus, repletis arteriolis.

LI. Pars anterior bulbi oculi vitulini, ubi intrinsecus apparent, uvea cum suis fibris, & ciliaria ligamenta; extrinsecus vero, exsecta cornea, iridis anteriora; horumque arteriolae repletæ sunt.

LII. Eodem modo parata pars oculi vitulini anterior, sed vasculis minus repletis.

LIII. Nervus opticus, & bulbus oculi vitulini, à quo remota est tota sclerotica cum cornea, ut appareat choroides tota, vitreum & crystallinum quoque continens.

III. De lingua & dentibus.

LIV. Apex linguae humanae adultae; in qua, detracto

cto involucro externo, apparent papillae nudae.

LV. Lingua parvuli, repleta.

LVI. Parvuli maxilla inferior cum lingua, repleta: ubi conspiciuntur papillae linguales, & facies interior labii inferioris. In fundo jacet similis maxilla cum lingua; sed in ea apparet imprimis membrana tenera, alveolos dentium cingens, dentesque excipiens, cum suis vasculis; extrinsecus nempe effracta maxilla.

IV. De medulla spinali.

LVII. Medulla spinalis adulti integra; involucrum crassum ejus in uno latere secundum longitudinem totum dissectum est, & ad latera reclinatum, ut appareat arachnoides, & quomodo nervi ex medulla spinali exeant.

LVIII. Medullae spinalis adulti hominis pars superior, in vertebrae colli consistens, eodem modo parata.

LIX. Medulla spinalis adulti integra, à qua remota est dura mater; ita ut ad egredientes ex ea nervos exiguae portiones ejus relictæ sint. Apparet sic arachnoides, & quomodo singuli nervi pluribus fibrillulis ex medulla orientur, varie in variis; dein, qua ratione arachnoides cujusvis nervi fibrillas ambiat, colligetque in unum fasciculum.

LX. Medulla spinalis recenter nati, integra, eodem modo parata.

LXI. Medulla spinalis foetus immaturi, integra; ubi vascula hinc & inde materie rubra repleta sunt.

LXI. Hominis adulti medullae spinalis pars, cauda equina dicta, cum arachnoide investiente.

LXIII. Cauda equina immaturi foetus.

LXIV. Cauda equina foetus paullo adultioris, cujus vascula nonnulla repleta sunt.

LXV.

V. De Intestinis.

LXV. Pars intestini jejuni, humani, adulti, inversa; ubi juga valvulosa, & internae tunicae villositas apparent.

LXVI. Similis pars; cujus arteriarum majores trunci materie rubra, venarum autem, caerulea sunt repleti.

LXVII. Tres portiones intestini ileum, ex puero, distentae: harum duae non inversae exhibent eleganter distributionem arteriarum; tertia vero inversa, villosae tunicae habitum, post repletionem arteriarum.

LXVIII. LXX. LXX. Portiones intestinorum tenuium vitulinorum, ad demonstrandam tunicae internae villositatem in isto animali.

VI. De Liene.

LXXI. LXXII. LXXIII. Frustra lienis bovini, e-loti; exhibentia, membranam externam crassam, & interceptam substantiam fibrosam, vasaque, post talena operam.

LXXIV. LXXV. Similia frustra eodem modo parata; repletis simul arteriarum majoribus truncis.

VII. De Renibus.

LXXVI. Pars dimidia renis adultioris; ostendens papillas renales, & substantiam vasculosam eis appositam, repletam.

LXXVII. Similis portio, minor.

LXXVIII. Frustra substantiae exterioris, vasculosae, renis adulti, repletae.

F

LXXIX.

LXXIX. Ren adulti repletus, dissectus.

LXXX. Portio renis repleti, cui adhæret, separata magnam partem, tunica ejus externa.

LXXXI. LXXXII. Renes adultiorum, quorum vasa majora, pelvis ejusque rami repleti, caetera autem vasculosa substantia, non repleta est, sed dissoluta.

LXXXIII. Renes abortuum, recenter nati unus integer, reliqui dissecti, repleti.

LXXXIV. Ren parvulus, repletus, dissectus.

LXXXV. Renes foetuum immaturorum duo, & recenter nati unus; ubi patet, eos ex renculis quasi coalescere.

LXXXVI. Renculus bruti repletus, & transverse dissectus.

VII. De Pene.

LXXXVII. Pars anterior penis humani, ad demonstrandum coronae involucri externum, tenue, quod cuticulae continua productio.

LXXXVIII. Lamellae duae penis humani, transverse secti, exhibentes corpora cavernosa, horum involucri crassa, limitantia; urethram, ejusque corpus cavernosum minus.

VIII. De Testibus.

LXXXIX. Testis humanus transverse dissectus, cum adhaerente vase deferente.

XC. Testis humanus, cujus tunicâ albugineâ dissectâ, & magnam partem à teste separatâ, conspicitur substantia testis interior in situ.

XCI.

XCI. Testis humanus adultus, cum adhaerente vase deferente & epididymide. Tunica albuginea apertâ & reflexâ, apparet pulpa testis, & filamenta albicantia, an venae? quae ex tunica albuginea in substantiam illam testis interiorem sese inferunt.

XCII. In fundo, testis humanus, amota tunica albuginea; ut interior substantia appareat. A capillo pendet similis testis, sed cujus substantia paululum dilacerata est.

XCIII. Simili fere modo parati testes duo.

XCIV. XCV. XCVI. Testes humani, cum vase deferente; tunica albuginea apertâ & reflexâ, vel & remotâ, patet substantia testis, leniter dissoluta.

XCVII. Testis humanus, cum vasorum spermaticorum funiculo, & epididymide dissoluta: apertâ & reflexâ membranâ albugineâ, apparet substantia interior, in tenuissima & candidissima filamenta utcumque dissoluta.

XCVIII. Testes humani tres, quorum vascula seminifera dissoluta sunt.

XCIX. Testis humanus, cum epididymide & vase deferente, repletus; tunica albuginea apertâ, & magnâ ex parte reflexâ, apparet interior substantia.

C. CI. Testes humani repleti, cum corpore pyramidali, epididymide, & vase deferente. Tunica albuginea dissecta & inversa, substantia testis lacerata est, ut appareant vascula repleta, per eam distributa.

CII. Testis humanus, praegressâ repletionem, aperta & inversa tunica albuginea, eadem ut C. sed imperfectius, ostendens. Adhaeret epididymis uno extremo suo, caetero autem corpore à teste tota separata, cum vase deferente.

CIII. Testis arietinus, cum adnexa epididymide,

transversim dissectus: ubi apparent vascula subtilissima repleta, quae inter seminalia vascula distribuuntur; & corpus, dictum olorinum, per medium testis excurrens.

CIV. Testis arietinus; in cujus membrana albuginea, ex parte separata, apparent vasa majora, flexuosa, repleta.

CV. Testis arietinus; à quo tunica albuginea maxima ex parte detracta.

CVI. Testis arietini, secundum longitudinem divisi, pars dimidia: in qua, praeter seminalia vascula compacta, apparent & alia repleta, rubentia, intercurrentia. Patet quoque corporis, dicti olorini, secundum longitudinem divisi, pars dimidia.

CVII. Frustra aliquot testis arietini, similiter parata.

CVIII. Simile frustulum, paullo magis rubens.

CIX. Simile frustulum, ubi vasa feminifera, paullulum hinc inde soluta, distinctius apparent.

CX. Testis arietinus repletus; cujus tunica albuginea variis in locis dissecta & inversa: substantia autem testis lacerata est.

CXI. Frustulum substantiae interioris testis arietini, repletum; ubi vascula feminifera à se invicem nonnihil soluta sunt.

CXII. CXIII. CXIV. Partes testium arietinorum, quibus adhaeret portio tunicae albugineae albicantis: ipsa autem substantia repleta, admodum rubet.

CXV. Testis humanus, cujus tunicam albugineam apertam, apparet substantia interior. Ab epididymide autem detracta est tunica externa, & epididymis leniter dissoluta.

CXVI. Epididymis humana dissecta, & lacerata.

CXVII. CXVIII. Partes epididymidis arietinae, hinc inde repletae.

CXIX. Partes epididymidis arietinae repletae, &
amo-

amota tunica coërcente, dissolutae, & in longitudinem protractae.

CXX. Testes vitulini duo, cum adhaerentibus epididymide, vase deferente, & funiculo spermaticorum vasorum. Inferior albicans, transverse dissectus, ostendit vascula seminifera, tenuissima, hinc inde leniter dissoluta. Superior repletus, secundum longitudinem divisus, diductus, exhibet vascula rubentia, quae inter vasa seminifera decurrunt.

CXXI. Testis bruti, in quo inprimis conspiciuntur vasa spermatica, prope testem repleta.

IX. De Secundinis, Uteri gravidæ acetabulis.

CXXII. Secundina humana; ubi placenta fere integra.

CXXIII. Secundina humana, cujus placenta hinc inde paullulum dissoluta.

CXXIV. Secundina humana, cujus placenta admodum dissoluta est.

CXXV. Placenta uterina muliebris integra, cum adhaerente chorio, & parte funiculi umbilicalis. Vasa arteriosa majora materie rubente, venosa autem caerulea repleta sunt.

CXXVI. Portiones duae funiculi umbilicalis, ad demonstrandam venam, duasque arterias umbilicales.

CXXVII. Pars placentae uterinae humanae, in hydatides tota conversa.

CXXVIII. Similis pars; sed hydatides sunt minores, & nascentes quasi.

CXXIX. Pars uteri ovis gravidæ, cujus cotyledones admodum magnæ; eorumque cavis adnectitur chorion. Repletæ sunt arteriae uterinae; unde uterus & cotyledones

dones summopere rubent; chorion autem totum albicat. In fundo jacet similis cotyledon, repleta, transverse dissecta.

CXXX. Similis pars uteri repleta, cujus cotyledones minores, & protractum ex plerisque penitus chorion, ut conspiciatur porositas fundi acetabulorum istorum.

CXXXI. Cotyledones nonnullae, repletae & dissectae.

CXXXII. Similis cotyledon, à qua dependet pars chorii.

CXXXIII. Cotyledones brutorum majores repletae, tres; ex uniuscujusque cavo dependet chorii repleti portio.

CXXXIV. Similes cotyledones duae, repletae; ex unius cavo similiter dependet chorii repleti portio: altera autem ex parte dissoluta est.

CXXXV. Similes cotyledones, quarum cavum replent filamenta, numerosa, tenuia, placentae ex chorio enatae.

CXXXVI. 1. Cotyledon similis repleta, ut supra.

2. Cotyledon lacerata pro parte, ut interiora ejus pateant.

3. Pars chorii, cum enata substantia placentae filamentosa quasi, copiosa, ex acetabulo protracta, in qua & vasa repleta conspiciuntur.

CXXXVII. Cotyledones dissectae, laceratae, dissolutae; nonnullis etiam adhaeret substantia filamentosa, è chorio enata.

CXXXVIII. Bruti animalis chorion, cui adhaerent acetabula uterina plura; remotis acetabulis nonnullis, apparent chorio adnexae placentae, quae referunt sphaeras magnas, constantes ex filamentis, vasculis, numerosis; quae inhaerebant acetabulorum cavis. Repletae sunt arteriae rubra, venae autem caerulea materie.

CXXXIX.

CXXXIX. Similis similiter parata portio, minor.

CXL. Similis praeparatio, exhibens acetabula uterina, & placentulas chorii.

CXLI. Similia duo acetabula, & placentulae tres.

CXLII. Acetabulum, & tres portiones chorii, quaeque cum placentula sua, materie rubente infarctae.

CXLIII. Duae portiones chorii: singulis adhaeret placentula globosa, non repleta, albicans.

CXLIV. Chorii magna portio, cui adhaerent placentae globosae, plures, majores, minoresque; nonnullae albicant, aliae materie rubente sunt infarctae, & vasculosae apparent: chorii autem arteriae materie rubente, sed venae caeruleae sunt repletae.

CXLV. Tres placentae globosae, materie rubra infarctae, vasculosae.

CXLVI. Similes placentulae, non repletae, perelegantes, dissolutae; adjacet una repleta.

CXLVII. 1. Pars uteri vaccae gravidae, cum enato acetabulo, poroso, laxo.

2. Simile acetabulum, cui adhaeret chorii portio, & cujus filamenta, placentae analogae, pro parte ex dictis poris acetabuli protracta sunt.

CXLVIII. Similia acetabula duo. Ex uno placenta chorii tota fere protracta est; alteri penitus adhuc inhaeret.

X. Foetus immaturi.

CXLIX. CL. CLI. CLII. CLIII. CLIV. CLV. CLVI. Foetus immaturi, humani, octo, aetate & magnitudine diversi.

CLVII. Foetus ovillus parvulus, elegans, amnio suae inclusus, & liquori, quo repleta est, innatans.

XI. Varia.

CLVIII. Piae matris adulti hominis portio magna; cujus arteriae materie rubente repletae sunt.

CLIX. Plexus choroides hominis adulti.

CLX. An arteria splenica vitulina repleta, & cum ramulis suis dissolutis ex splene protracta?

CLXI. Os verticis foetus immaturi; & dimidia frontis ossis pars, ex foetu parvulo.

CLXII. Nonnulla, quae ad auditus organum pertinent, ex foetu immaturo. Nempe os petrosum; cum stapede, foramini ovali insidente: aperto aquaeductu Falloppii, apparet nervus auditorius durus, per eum decurrens. Alterius labyrinthi cochlea effracta est, ut appareat lamina spiralis.

CLXIII. Pars tendinis achillis, hominis; ut pateat, quomodo ex multis minoribus tendinibus componatur.

CLXIV. Narium septi cartilagineae ex adultioribus & junioribus, tres.

F I N I S.

